

**CAUSA EXEMPLARIS
(pro cvičení)**

„Skutkový omyl“

N.M. BARBIERI – DAVOLIO

CÍRKEVNÍ SOUD ...

LIBELNÍ ŽALOBA

Barbieri Annalisa, narozena v Pesaru (PU) 21. 4. 1966, bydlištěm v (*omissis ...*), klientka, zastoupená a obhajovaná advokátem (*omissis ...*), jak je uvedeno v příloze této žaloby, žaluje neplatnost svého manželství uzavřeného ve farním kostele v (*omissis ...*) 4. 9. 1993 s **Davolio Davidem**, narozeným v Pesaru 21. 12. 1965, bydlištěm v (*omissis ...*).

David a já jsme se poznali velmi mladí: měla jsem šestnáct let a on sedmáct. Následující rok jsme začali spolu chodit a brzy jsme se zasnoubili; mohu říci, že náš vztah byl od začátku vážný a směřoval k manželství. Vyrůstli jsme spolu, pomáhali jsme si a hledali jsme oporu jeden v druhém: někdy, když na to vzpomínám, mohu hodnotit náš vztah, zvláště po prvních letech, spíše jako „společenství vzájemné pomoci“ než zasnoubení.

Manželství se jevilo jako správné a logické zakončení dlouhého zasnoubení a proto, když David udělal doktorát a dostal dobré místo a já jsem nebyla daleko od doktorátu, rozhodli jsme se vzít. Toužila jsem mít rodinu, a děti jsou pro mě absolutně důležité, nejen proto že dávají manželskému svazku smysl, ale i z důvodu mého ženství: vždy jsem toužila, přirozeně, mít děti. Nikdy jsem u Davida neobjevila opačnou vůli: jinak bych si jej určitě nevzala!

Já i moje rodina jsme praktikující katolíci: tudíž uzavření sňatku v kostele se pro mě jevilo jako zcela přirozené, což naopak nebylo pro Davida. David není pokřtěn, ale aby mi udělal radost souhlasil se sňatkem s katolickou bohoslužbou a proto žádal a obdržel dispens. Vzali jsme se 4. září 1993 ve farnosti v (*omissis ...*): oddal nás P. (*omissis ...*), který mě křtil a dal první svaté přijímání. David kromě toho chtěl, aby se svatba odehrála v soukromí vzhledem ke zvláštnosti případu.

První rok manželství proběhl docela klidně; problémy nastaly ani ne po uplynutí jednoho roku, když jsme se rozhodli udělat testy plodnosti. Tehdy se projevila krutá skutečnost: David, po chemoterapeutické léčbě, kterou podstoupil v době dospívání z důvodu vážné nemoci, se stal neplodným. Neexistovala pro nás žádná možnost mít děti přirozenou cestou.

Svět se mi zhroutil, i když jsem se snažila krizi překonat a nepřenášet na Davida tento problém. Tato zpráva však způsobila mezi námi rozkol, který se časem prohluboval, až se stal nevyřešitelným. Začala jsem se cítit podvedena, ne tolik Davidem, který problém ignoroval, jako spíše jeho rodinou, která pravděpodobně věděla o skutečnosti, že syn nemůže mít děti; proč nám to neřekli před sňatkem? V tomto dramatickém období mého života jsem začala přemýšlet: určitě bych si Davida, kdybych věděla, že nemůže mít děti, to je jedna podmínka, bez které bych se určitě neprovdala, navíc také proto, že náš vztah byl ještě před uzavřením sňatku trochu považován za „jistý“. Určitě by tento závažný fakt přinutil alespoň jednoho ze dvou k jasnému rozhodnutí o naší budoucnosti, a pro mě by to jistě bylo ne: neprovdala bych se bez možnosti mít děti! Byla jsem ve velké krizi: k tomu se, nevysvětlitelně, přidalo, že se věci převrátily, a nějakým způsobem byla na mě svalena odpovědnost za skutečnost nemít děti. David, když viděl mou úzkost a skleslost, že nemůžeme mít děti přirozenou cestou,

mi navrhl umělé oplodnění semenem dárce. Mé odmítnutí bylo absolutní: nedovolovala mi to moje přirozenost, ještě dříve než kulturní a náboženské přesvědčení. Rozdílnost mezi Davidem a jeho rodinou se zde projevila v celé své velikosti: protože jsem se rozhodně stavěla proti umělému oplodnění, byla jsem to já, kdo nechtěl děti a odmítala jsem je mít! Toto mě přivádělo k *zbláznění*: bylo to naopak a já jsem se stala egoistou! David, následně, začal žít určitou nevraživost vůči mě; na druhé straně já jsem nedělala nic jiného, také proto, že jsem věděla, že když se ptali Davida proč nemáme děti, on odpovídal, že já je nechci!

Nějaký rok jsme žili v této situaci, a já jsem morálně a psychologicky „zhasínala“ stále více, pokoušela jsem se přijmout situaci, kterou, kdybych znala před sňatkem, bych určitě nepřijala: pro mě omyl, do kterého jsem spadla byl podstatný, týká se vlastnosti mého manžela, schopnost mít děti, to bylo zásadní.

Podtrhuji, že tuto mou vůli, která byla jasná ještě před sňatkem znali mí rodiče a nějaký blízký přítel. Rozhodla jsem se, ne bez utrpení, pro nevyhnutelný citový rozchod s Davidem, se kterým jsem prožila tolik let, ukončit neexistující vztah; nemohu žít celý život po boku člověka jen z povinnosti a z oběti.

Chtěla bych zdůraznit, že od roku 1996 z důvodu toho mého soukromého dramatu, jsem podstoupila psychoterapii u dr. Falciani, pro skleslost, ve které jsem se nacházela. David mé rozhodnutí rozvodu přijal: na druhou stranu i pro něj se naše soužití stalo těžkým. Dne 25. října 1999 jsme se rozvedli po vzájemné dohodě u soudu v Pesaru: rozvod, i když byl těžký, proběhl po vzájemné dohodě.

Následně jsem poznala jednoho mladého muže, ke kterému mám silný citový vztah: čekám s ním dítě a jsem velmi šťastná.

Toužím mít s ním opravdovou rodinu, která přijme toto dítě, které je na cestě a další, které jak doufám přijdou. Z tohoto důvodu jsem se rozhodla obrátit se k tomuto soudu, po té co jsem pochopila, že mé manželství s Davidem bylo od začátku provázeno omylem, zcela nezaviněným, ale který měl vliv na jednu vlastnost mého snoubence, která je tak důležitá pro vytvoření nezbytné podmínky sňatku, že bez ní bych se určitě neprovdala.

Proto, jak je uvedeno výše, žádám, aby manželství uzavřené mezi mnou a Davidem Davolio, bylo prohlášeno za neplatné z důvodu omylu jedné vlastnosti obžalovaného, přímo a zvláště vyžadované ze strany ženy, žalobkyně případu, dle zák. 1097, § 2. CIC.

Pesaro, 29. května 2000.

Annalisa Barbieri

Přílohy k žalobě

1. Zmocnění advokáta
2. Poznámka k textům
3. Oddací list zákonný
4. Výťah pro souhrn z registru uzavření manželství
5. Žádost o rozvod dohodou, se souhlasem k ekonomickým otázkám
6. Potvrzení o rozvodu dohodou (9. 11. 1999)
7. Současné certifikáty stran a křestní list žalobkyně
8. Zpráva dr. Francesca Falciani

Příloha 8:

ZPRÁVA O ZÁKROKU PSYCHOLOGICKÉ POMOCI USKUTEČNĚNÉ U PANÍ ANNALISY BARBIERI ŘÍJEN 1996 – ÚNOR 2000

Já, níže podepsaná FRANCESCA FALCIANI, psycholog psychoterapeuta, zapsaná ve odborném svazu oblasti Marek, s pověřením, které mi dala paní Annalisa Barbieri upustit od závazku odborného tajemství, prohlašuji, že jsem sledovala paní Annalisu Barbieri od října 1996 do června 1999 během rozhovorů psychologické pomoci, které se konaly týdně a v posledním období jednou za 14 dnů a dále sezení „follow up“ konaných měsíčně až do února 2000.

Důvod proč se paní A.B. obrátila na specialistu - psychologa, byl ten, že se již po nějakou dobu nacházela ve stavu hluboké tísně a utrpení, charakterizovaném pocitem apatie a malomyslnosti vzhledem k vlastní osobě, obtížemi v mezilidských mimopříbuzenských vztazích, se zřetelným pocitem uzavřenosti, potíže v oblasti výživy a beznadějí vzhledem k vlastnímu tělesnému vzhledu.

Při jedné hlubší analýze shledala že, silná tíseň a malomyslnost, ve které se dlouho nacházela, je následkem soužití s manželem, který ji nemůže dát děti, z důvodu sterility, jíž se stal obětí ve věku cca 12 let, kdy podstoupil chemoterapeutickou léčbu závažné nemoci, kterou v tom období onemocněl.

Pacientka prohlašuje, že v této věci byla držena v absolutní temnotě, jak ze strany manžela – který nevěděl nic o následcích léčby, tak ze strany manželových rodičů, kteří byli informováni o sterilitě svého syna, ale rozhodli se danou věc nesděliti ani synovi ani jeho ženě.

Tato neschopnost mít děti, kterou se má klientka dozvěděla zcela náhodně během jedné návštěvy lékaře, kterou její manžel podstoupil, byla následně předmětem prohloubení, především z její vlastní vůle, a vyprovokovala u Annalisy sérii prožitků, které přecházely z malomyslnosti ke zmatku, pocitu zrady, až ke smutku a hluboké bolesti.

Navíc pociťovala dojem, že není respektována jako osoba, které má svá práva – jako ostatně i manžel – být informována o tak závažné skutečnosti, ještě před uskutečněním tak významného kroku jako je uzavření manželství.

K tomu se, kromě jiného, přidaly obtíže ve smyslu frustrace, které byly způsobeny žádostí ze strany manžela a jeho příbuzných, aby tato skutečnost nebyla sdělena nikomu mimo nejužší rodinný kruh, a toto mělo být stráženo jako nedotknutelné tajemství.

Možnost poprvé sdělit tuto skutečnost, byla pacientce poskytnuta v chráněném prostředí jako je psychologický setting, a to se v prvotní terapeutické fázi projevilo jako osvobození od neúnosné zátěže, kterou již nebylo možné řešit nezávisle.

Během dlouhého období zpracovávání prožitků a pocitů týkajících se pocitu ztráty a smutku pro nemožnost mít děti, alespoň přirozenou cestou, si mohla pacientka krok za krokem ujasnit intenzivní touhu po dětech v harmonickém a živém rodinném prostředí, nezatíženém takovými problémy.

Postupně, při dalších setkáních, vycházela najevo averze, kterou pacientka pociťovala k technikám umělého oplodnění, které manžel naopak považoval za řešení této obtížné situace. Z tohoto důvodu se původní situace harmonie a náklonnosti, která panovala uvnitř dvojice, postupně narušila až ke vzniku stále větších nedorozumění, hlubokých nepokojů, obtíží při sdílení problematických pocitů a emocí a neschopnosti se těšit z radosti a uspokojení v intimních vztazích. Manželský vztah se stále více zhoršoval

až ke konečné krizi, která byla prožívána se značnou lítostí, ale nepřekonatelnou – také z důvodu již uvedeného problému odporu mé klientky k umělému oplodnění – vedla ke konečnému přerušení vztahů mezi oběma partnery.

Získání vědomí o problematice na úrovni tělesné a vztahové, stejně jako uznání a hledání v oblasti citově-emotivní, přivedlo pacientku k získání důvěry v sebe samu a otevřenost v lidských vztazích, a to ji umožnilo uvědomit si potřebu cítit se aktivní, účastnit se veřejného života, touhu být zaměstnaná. K tomuto se přidalo setkání s mužem, ke kterému měla Annalisa již dříve velmi přátelský vztah, který se postupně změnil ve vztah citový. Tento muž byl pro Annalisu v těžkých chvílích velkou oporou. Tento vztah se následně změnil v hlubší a intimní poměr, který mé klientce dal příležitost přirozeným způsobem otěhotnět, tak jak si vždy přála.

Při klinickém sledování během rozhovorů „follow up“ se pacientka jevila ve stavu pohody a vyrovnanosti, zdá se, že znovu našla radost v mezilidských vztazích a soulad s vlastními tělesnými rytmy a prožitky. Na hlubší úrovni se projevil vzrůst sebeúcty, větší vědomí sebe samé, smyslu vlastní identity, vlastního pocitu ženství.

Ascoli Piceno, 15/05/00

MUDr. Francesca Falciani

☞ Ustanovení soudu prvního stupně (09.06.2000)

☞ Rozhodnutí o přijetí žaloby a o předvolání stran (20.02.2001)

ODPOVĚĎ ŽALOVANÉ STRANY:

Ctihodný REGIONÁLNÍ CÍRKEVNÍ SOUD ...

Pesaro, 03. března 2001

Předmět: Neplatnost manželství Barbieri/Davolio – spis č. 64/2000

Byla mi doručena předběžná žaloba, ve které má žena Annalisa Barbieri žádá o neplatnost našeho manželství, a přiložený dopis s uvedením soudního stání 27. března 2001.

V tomto dopise chci upřesnit, že i když neoponuji Annalise v žádosti o prohlášení našeho manželství za neplatné a uznávám pravdivost obsahu žádosti, jsem si jistý, že moji rodiče, v protikladu jak je uvedeno v žalobě, nevěděli o mojí neschopnosti plodnosti: tím jsem si naprosto jistý.

Nemohu být přítomen u stání 27. března 2001 a odevzdávám se do spravedlnosti ctihodného soudu.

S úctou

Davide Davolio

1. zasedání - Ustanovení sporu a a shoda v pochybnosti (27.03.2001)

Oznámení o soudním řízení

OBLASTNÍ CÍRKEVNÍ SOUD ...

**Neplatnost manželství
BARBIERI/DAVOLIO**

USTANOVENÍ SPORU A A SHODA V POCHYBNOSTI

Dnes, 27/03/01, v sídle církevního soudu ..., v ..., za přítomnosti předsedy senátu, předvolaného, ale nepřítomného obhájce svazku, přítomného níže podepsaného notáře, řádně předvolané strany případu – které, pravidelně informované, nevznesly žádnou námitku -, se přistoupí k předmětu sporu v žádosti k doložení neplatnosti manželství ve výše uvedeném případě.

Žalující strana, paní ANNALISA BARBIERI, narozena 21/04/66 v Pesaru, bytem v (*omissis ...*) – číslo občanského průkazu (*omissis ...*) vydaný v (*omissis ...*), dne (*omissis ...*) je osobně přítomna, doprovázena svým obhájcem (*omissis ...*), který je přítomen.

Žalovaná strana, pán DAVIDE DAVOLIO, narozen 21/12/65 v Pesaru, bytem v (*omissis ...*) není přítomen, ale byl pozván dopisem č. 7046 z 21/02/2001 a zaslal dopis, který jsme obdrželi 6/3/2001, ve kterém dokládá, že se nestaví proti předloženému případu, ale vyhrazuje si právo výhrady týkající se vědomí rodičů vzhledem k jeho zdravotnímu stavu.

Předseda senátu učinil pokus o usmíření obou stran, ale bez kladného výsledku.

V žádosti žalující strany, je pochybnost uvedena následovně: „zjišťuje se neplatnost vyšetřovaného manželství pro 1) omyl co do vlastnosti obžalované osoby přímo a hlavně vyžadované ženou, žalobkyní, ex kán. 1097 § 2, 2) podvod uskutečněný na ženě dle kán. 1098“.

Zápis byl přečten, schválen a podepsán

☞ DEKRET O STANOVENÍ PŘEDMĚTU SPORU

Já, níže podepsán Předseda, majíce zápis o předmětu sporu výše uvedeného případu, dnes řešeného,

Vzhledem ke kán. 1513 a 1677 CIC a uvedeným výnosem se omyl formuluje následovně: „zjišťuje se neplatnost vyšetřovaného manželství pro 1) omyl co do vlastnosti obžalované osoby přímo a hlavně vyžadované ženou, žalobkyní, ex kán. 1097 § 2, 2) podvod uskutečněný na ženě dle kán. 1098“.

Uvedený výnos at' je sdělen těm, kdo mají na něj právo, s tím, že jejich námitky mohou být vzneseny do desíti dnů po obdržení tohoto výnosu.

Pesaro, 27/03/2001

Omissis ...: dokumenty předložené obhájcem strany žalobkyně:

Je předložena zdravotní karta žalovaného týkající se hospitalizací a léčení v letech 1979 – 1980 na oddělení hematologie nemocnice v ..., obdrženo předchozí povolení od Předsedy soudu v ... na základě žádosti soudního vikáře oblastního soudu. Nepovažuje se za nutné podrobně uvést obsah zdravotní karty, protože skutečnosti týkající se případu budou zveřejněny prostřednictvím následujícího znaleckého posudku.

(omissis ...)

7. května 2001

2. zasedání – výslech žalovaného – nedostavil se k výsledku (27.06.2001)

OTÁZKY K VÝSLECHU ŽALUJÍCÍ STRANY

1. Osobní údaje a přísaha.
2. Z jakého důvodu žádáte o neplatnost vašeho manželství?
3. Kdy, kde a jak jste poznala Davida Davolio? Jaký máte charakter a kulturní a náboženské vzdělání?
 - Jaké byly vaše rodiny? Zvláště jaký byl vztah mezi Davidem a jeho rodinou?
4. Kdy jste začali váš citový vztah? Jaký byl váš vztah?
 - Co si myslely vaše rodiny o vašem vztahu?
 - Věděla jste o vážné nemoci, kterou David prodělal v době dospívání?
 - Mluvili jste o tom s vašimi rodinami?
 - Sdělila vám Davidova rodina následky této nemoci týkající se plodnosti?
5. Kdy jste se rozhodli se vzít a kdo to inicioval? Proč jste se rozhodli pro církevní sňatek?
 - Chtěli jste mít děti? Mluvili jste někdy o tom?
 - Navštěvovali jste kurz přípravy na manželství?
 - Kdy jste se vzali?
6. Jak se odvíjel váš manželský život?
 - Proč a kdy jste se rozhodli provést test na mužskou plodnost?
 - Jak jste reagovala na sterilitu svého manžela? A jak reagoval on?
 - Jak a proč jste si začala myslet, že Davidova rodina věděla o sterilitě syna?
 - Zkusila jste s nimi o tom mluvit? Co vám odpověděli?
 - Mluvila jste s lékařem, který Davida léčil? Co vám řekl?
 - Mluvila jste s ním o zplnomocnění, které Davidovi rodiče udělili lékařům, aby nezletilý syn mohl podstoupit vyšetření a chemoterapii z důvodu vážné nemoci, kterou byl zasažen?
 - Řekl vám o následcích takovéto chemoterapeutické léčby? Řekl vám, že rodiče o tom věděli?
7. Byly vaše osobní vztahy poznamenány zprávou o Davidově sterilitě? Jak a proč?
 - Vrátila jste se v myšlenkách o volbě, kterou jste udělala, když jste si vzala Davida?
 - Co byste udělala, kdybyste věděla o Davidově neschopnosti mít děti? Proč?
 - Co vám David navrhl, aby uspokojil vaši frustrovanou touhu mít děti?
 - Jak jste reagovala?
 - Jak reagovaly vaše rodiny?
 - Proč jste podstoupila psychoterapeutickou léčbu?

8. Kdo rozhodl o rozchodu a proč? Jak rozchod probíhal?
- A nyní, kde a s kým každý z vás bydlí?
- Máte dítě?
9. Myslíte si, že David přijde vypovídat? Jestli přijde, bude upřímný?
- Souhlasíte s obsahem žaloby?
10. Po přečtení zápisu, chtěla byste něco doplnit, vyjmout nebo změnit?

3. Zasedání

Ve jménu Pána. Amen.

Dnes 29/06/01, v 9.30 hod. v sídle tohoto soudu, před ctihodným (*omissis ...*), vyšetřujícím soudcem, předvolaným ale nepřítomným obhájcem svazku, přítomným obhájcem žalující strany, advokátem (*omissis...*), přítomným níže podepsaným notářem, zákoně předvolaná **ANNALISA BARBIERI, žalující strana** ve výše uvedeném případě, která přísahala na svaté evangelium, že bude mluvit pravdu, bude vyslýchána a odpovídá následovně:

1. ANNALISA BARBIERI, narozena v Pesaru 21/04/66, bydlištěm (*omissis ...*) Složila přísahu. Jsem praktikující věřící. Uznávám posvátnost přísahy, kterou jsem učinila a dle které budu vypovídat.
2. Zahájila jsem tento případ, protože během manželského soužití, jsem se dozvěděla o skutečnostech, pro které, kdyby mi byly známy dříve, bych se neprovdala.
Druhá strana souhlasí s případem.
3. Já a David jsme se znali od dětství; zasnoubili jsme se když mi bylo 16 let a Davidovi skoro 17. Bydleli jsme v Pesaru ve stejné čtvrti.
Jsem jediná dcera; pocházím z rodiny úplné, věřící a řádné. V rodině se mi dostalo dobré morální a náboženské výchovy.
Jsem promovaná v biologii.
Davidovu rodinu jsem znala od vidění, začala jsem ji navštěvovat ve věku 17/18 let, po nějaké době, kdy jsme byli spolu. Byla to rodina velmi uzavřená, se kterou bylo obtížné vejít v důvěrný vztah. Jsou nevěřící a nenechali své děti pokřtít.
David je inženýr, k matce měl vztah skoro chorobný: byl více vázaný na ni než na mne jak v době zasnoubení tak i po svatbě.
4. Naše zasnoubení trvalo asi 10 let. Tento vztah se vyznačoval oboustrannou náklonností a vzájemnou pomocí. Stával se postupně vážnějším a viděli jsme jeho vyústění v budoucí manželství a rodinu. Naše rodiny prožívaly náš vztah rozdílně: má byla spokojená a pohostinná, Davidova rodina, protože byla uzavřená do sebe, se mě snažila držet dále od sebe. Drželi mě mimo svůj domov až do doby, kdy jsem se stala Davidovou ženou.
Před sňatkem jsem věděla, že David prodělal vážnou nemoc, a že chodil na periodické kontroly. Více jsem nevěděla, dokonce ani jméno této nemoci. Když jsem se snažila dozvědět více o této nemoci, nedostala jsem žádnou odpověď; nikdy jsem s tchány nemluvila o Davidově nemoci, protože mi David výrazně zakázal mluvit s jeho rodiči o těchto otázkách. Jediná osoba, se kterou jsem mluvila o Davidově nemoci byla moje matka, která však neměla více zpráv než já.

- Davidova rodina a ani samotný David mi nikdy neřekli, že by nemoc mohla v budoucnu způsobit problémy týkající se plodnosti.
5. Rozhodli jsme se vzít po 10 letech zasnoubení. Manželství, vzhledem k dlouhému období zasnub se nám zdálo jako logické a přirozené řešení. Rozhodnutí bylo učiněno společně, i když jsem to byla snad já, kdo hlavně povzbuzoval k tomuto kroku, protože jsem toužila se vdát a mít děti. Jak pro mě, tak pro moji rodinu přicházel do úvahy jen církevní sňatek; na rozdíl od Davida a jeho rodiny, kteří chtěli pouze občanský sňatek. Sňatek v kostele byl na mé naléhání, kdy jsem dala podmínku „sine qua non“, David a jeho rodina přijali smíšené manželství. A po nějaké době jsme obdrželi příslušné povolení. Oba jsem toužili mít rodinu. Mluvili jsme o tom během zasnoubení a oba jsme souhlasili s tím, že z našeho manželství se narodí děti. Protože David kategoricky odmítal se účastnit kurzu přípravy na manželství, proto abychom se na tento krok připravili, zúčastnili jsme se v Miláně rozhovorů s jedním knězem, který je přítelem mých svědků na svatbě. Vzali jsme se 4. září 1993 ve farním kostele v (*omissis ...*), kraj a diecéze Pesaro. Na svatbu jsme pozvali málo hostů; po církevním obřadu jsme měli pohoštění venku. Pak následovala krátká svatební cesta do Německa.
6. Po svatbě jsme bydleli v Pesaru, blízko našich rodin, v bytě, který patřil mým rodičům. Naše manželské soužití trvalo asi pět a půl roku. První rok jsme prožili vcelku klidně, i když jsme se pokoušeli mít děti, které nepřicházely. Problémy nastaly rok poté, kdy si během prázdnin v srpnu 1994 David zlomil ruku. Když šel na sundání sádky, lékař, když pročetl jeho zdravotní kartu a odhalil, že chemoterapeutická léčba, kterou jako chlapec podstoupil, mu řekl, že jej s velkou pravděpodobností učinila sterilním. Co překvapilo lékaře ortopéda bylo, že David mu řekl, že ho nikdo o této skutečnosti neinformoval. David se velmi rozzlobil a řekl, že ortopéd nemůže nic vědět o problémech týkajících se plodnosti; následně, na mé naléhání se rozhodl podstoupit testům plodnosti. Tyto potvrdily Davidovu neschopnost plodnosti z důvodu *azoospermia*¹⁹, která byla následkem chemoterapeutické léčby, kterou můj manžel podstoupil jako léčbu Hodgkinova lymfomu. Výsledkem spermatických testů byla totální neplodnost Davida. S těmito výsledky, stále na mé naléhání, jsme se já a můj manžel odebrali k lékaři, který Davida léčil, když byl chlapec a který jej vystavil léčbě, která jej nakonec učinila sterilním. Při té příležitosti nám dotyčný lékař řekl, že když David ve věku 13/14 let onemocněl, rodiče podepsali zplnomocnění k chemoterapeutické léčbě svého syna, léčbě, která mohla způsobit sterilitu. Proto jsem došla k názoru, že Davidovi rodiče věděli, že z našeho manželství nevzejdou děti. Chtěla jsem o této věci mluvit s Davidovými rodiči, ale on mi to zakázal, že nechce své matce způsobit bolest tohoto druhu. Zakázal mi také, abych o této skutečnosti s kýmkoliv mluvila. Já jsem však o tom mluvila s mou matkou. Toto se stalo v srpnu – září 1994.
7. Osobní vztahy mezi mnou a Davidem, po tom co je uvedeno výše, byly velmi zraněné, také proto, že David svaloval veškerou vinu na mě slovy: „že jsem ho přivedla k poznání nepříjemné pravdy“. Navíc, kdo se nás ptal, proč nemáme děti odpovídal, že já je nechci.

¹⁹ Nefunkčnost spermií.

Pro uklidnění mi David navrhl umělé oplodnění semenem dárce. Byla jsem proti, ale abych mu vyšla vstříc souhlasila jsem s dvěma rozhovory s (*omissis ...*), v centru specializovaném na umělé oplodnění v Pesaru.

David pokračoval v naléhání, ale já jsem o tom nechtěla nic vědět. Následkem tohoto naléhání jsem upadla do depresivního stavu. Na vyplnění prázdnoty po dětech jsem koupila psa, kterému jsem věnovala všechnen můj cit. V roce 1995 jsem začala psychoterapii u doktorky F. Falciani. Léčba u psychoterapeutky trvala asi čtyři roky a díky této terapii jsem znovu našla vlastní vyrovnanost.

Ex offo: Měla jste vždy, a od kdy, vroucí touhu mít děti?

Odpověď: vždy, protože já chápu manželství jen ve spojení s dětmi. Manželství bez dětí nemá pro mě smysl. Děti jsem měla vždy velmi ráda.

Ex offo: i když jste měla Davida ráda, kdybyste věděla ještě před sňatkem, že on s velkou pravděpodobností nemůže mít děti, co byste udělala?

Odpověď: i když jsem ho měla ráda, nikdy bych si jej nevzala, i kdybych se tuto věc dozvěděla na poslední chvíli, protože, jak jsem řekla, děti jsou pro mě v manželství podstatné.

8. Když jsem znovu získala vyrovnanost, našla jsem sílu navrhnout mému manželovi rozluku.

Byl proti, ale nakonec souhlasil.

9. Po rozluce, jsem poznala jiného muže, se kterým nyní žiji a se kterým mám dceru Lauru, narozenou 8. září 2000. Bydlíme v bytě, který vlastním, blízko domu mých rodičů.

Vyvolala jsem tento případ, protože chci uvést do pořádku, i před církví, můj vztah a umožnit mé dceři žít v křesťanské rodině.

Vím, že David žije s nějakou dívkou, ale již rok a půl s ním nejsem v kontaktu.

Protože je mezi svědky i doktorka F. Falciani, psychologka, žalobkyně, na žádost soudce, oprávněnou psycholožku sdělit profesionální tajemství a předložit eventuální spisy a karty.

Po skončení šetření je žalující straně přečten zápis, která jej potvrdí jako svou výpověď, a doloží, že nemá nic k doplnění, vyjmutí nebo změnění, přísahá udržet v tajnosti, co bylo vypovězeno; podepíše.

OTÁZKY K VÝSLECHU SVĚDKŮ

1. Osobní údaje a přísaha.
2. Kdy, kde a jak jste poznal Annalisu Barbieri a Davida Davolio?
 - Jaký máte nyní k nim vztah?
 - Jaký charakter mělo kulturní a náboženské vzdělání obou mladých lidí?
 - Jaké byly jejich vlastní rodiny? Zvláště jaký byl vztah mezi Davidem a jeho rodinou?
3. Kdy začal jejich citový vztah? Jaký byl jejich vztah? Co si myslely jejich rodiny o jejich citovém vztahu?
 - Víte o vážné nemoci, kterou byl David zasažen v době dospívání a z důvodu které musel podstoupit chemoterapeutickou léčbu?
 - Věděli jste o vážných následcích této nemoci vzhledem k plodnosti?
 - A vaše rodina? Víte, že dala povolení k dané léčbě?

4. Kdy se oba mladí rozhodli ke sňatku a kdo převzal iniciativu?
 - Proč se rozhodli pro náboženský obřad?
 - Víte, zda si přáli mít děti? Mluvil jste s nimi o tom někdy? Kdy se vzali?
5. Jak probíhal jejich manželský život?
 - Víte proč a kdy se rozhodli učinit test na mužskou plodnost? Jak manželé reagovali na zprávu o Davidově sterilitě? Víte jestli o této věci mluvili se svými rodinami? Co říkali Davidovi rodiče?
 - Víte, zda David a Annalisa mluvili s lékařem, který Davida léčil? Co jim řekl?
 - Víte o oprávnění, které dali Davidovi rodiče lékařům k chemoterapeutické léčbě jejich nezletilého syna a klinickým šetřením, z důvodu vážné nemoci, kterou byl zasažen?
 - Víte, zda lékař mluvil o následcích takového chemoterapeutické léčby? A zda jim řekl, že Davidovi rodiče o tom byli obeznámeni?
6. Utrpěli jejich osobní vztahy zprávou a Davidově sterilitě? Jak a proč? Jak bylo Annalise? Trpěla tím?
 - Víte, zda bylo Annalise navrhnuo, pro uspokojení její frustrované mateřské touhy, umělé oplodnění semenem dárce?
 - Jak na to reagovala?
 - Jak reagovaly jejich rodiny?
 - Víte, zda Annalisa podstoupila psychoterapii a proč?
7. Kdo rozhodl o rozluce a proč? Jak k rozluce došlo?
 - Nyní, kde a s kým každý z nich bydlí?
8. Myslíte si, že budou v tomto případě upřímní?
9. Po přečtení zápisu, máte něco k doplnění, vyjmutí nebo změnění?

4. Zasedání

Ve jménu Pána. Amen.

Dnes, 04/07/01 v 9.30 v sídle tohoto soudu, před ctihodným (*omissis ...*), vyšetřujícím soudcem, předvolaným, ale nepřítomným obhájcem svazku, nepřítomným obráncem žalující strany, přítomným notářem, se dostavil zákonně předvolaný **IVANO BARBIERI, svědek** ve výše uvedeném případě, který přísahal na svaté evangelium, že bude mluvit pravdu je dotazován a odpovídá následovně:

1. IVANO BARBIERI, narozen v (*omissis ...*) 28/12/1932, bydliště (*omissis ...*).
Přísahal. Jsem praktikující věřící. Uznávám posvátnost přísahy, kterou jsem složil a dle které budu vypovídat.
Jsem otcem žalobkyně, jejím svědkem.
2. Davida Davolio jsem poznal, když začal chodit s mou dcerou, Annalisa měla 16/17 let a David o rok více, bylo to v letech 1982/83.
S mou dcerou mám nyní optimální vztah, Davida jsem po rozluce již neviděl. Annalisa je jediná dcera, snažili jsme se jí poskytnout dobrou výchovu jak morální tak náboženskou. Annalisa, co se týká studia je promovaná v biologii, nyní ještě nemá odpovídající místo a pracuje jako prodavačka v nákupním středisku.

Davolio, jak jsem pozoroval, byl nevěřící, pochází z nevěřící rodiny, není pokřtěný, nemá žádnou víru a nepraktikuje žádné náboženství.

Rodina Davolio je spíše uzavřená, tudíž jsme se málo navštěvovali. Víím, že David má sestru, když s Annalisou začal chodit, byla již vdaná.

David byl velmi vázaný na matku.

David je promován v elektrotechnice.

Nevím jak se má dcera a David spřátelili, víím však, že navštěvovali stejné školy a tím, že bydleli ve stejné čtvrti se znali již od dětství. Myslím, že David pracuje u státních drah.

3. Citový vztah mezi oběma mladými lidmi, ještě před sňatkem trval dlouho, asi deset let. V prvních letech jsem viděl, že jejich vztah byl velmi dobrý, byli nadšení, potom jsem zpozoroval, že jejich trochu ochladl; k manželství dospěli jako k věci, která se předvídá po mnoha letech chození.

My rodiče, jsme vztah mezi naší dcerou a Davidem nikdy neodmítali ani jsme mu nekladli překážky.

Má dcera během zasnoubení vnímala, že nebude rodinou Davolio plně přijata.

Já, ještě před sňatkem, jsem nevěděl nic o nemoci, kterou byl David v dospívání zasažen ani o její léčbě; tudíž jsem nevěděl ani o následcích této léčby.

4. Rozhodnutí o uzavření manželství, po dlouhých letech zasnoubení, bylo učiněno společně. Jediný moment, který způsobil rozpaky mé dceři a nám bylo, když David navrhl pouze občanský sňatek.

Jasná opozice mé dcery přesvědčila Davida a věřím, že i jeho rodinu, přijmout sňatek církevní; obdrželi jsme tedy povolení k uzavření smíšeného manželství, protože, jak bylo řečeno, David nebyl pokřtěn.

Vím, že se má dcera ve farnosti připravovala na manželství, co se týká Davida nevím nic.

Má dcera, již před manželstvím, vždy velmi toužila mít děti. Nikdy jsem se od něj nedozvěděl, ani od nikoho jiného, že by je David nechtěl a tedy myslím, že i on byl nakloněn rodině.

Již před manželstvím, má dcera vždy říkala nebo dávala najevo, že pro ni jsou děti podstatné a že by nikdy nepřijala manželství bez dětí.

5. Manželství bylo uzavřeno 4. září 1993, ve farním kostele v (*omissis ...*).

Manželství uzavíral kněz, který oddával nás rodiče, pokřtil Annalisu, a který byl přítelem naší rodiny.

Po sňatku následovala jednotýdenní svatební cesta do Německa.

Manželé bydleli v bytě, který byl v mém vlastnictví a který jsem jim zapůjčil, v Via Pascoli v Pesaru.

V první době manželství se nám zdálo, že všechno jde dobře a že v jejich vztahu nejsou žádné potíže.

V roce 1994 měl David nehodu, při které si zlomil ruku, když šel na sundání sádry, protože ruka byla již zdravá, ortopéd, který prohlížel dokumenty týkající se Davidova zdravotního stavu mu řekl: „podívejte se to, co jste prodělal jako chlapec, může způsobit, že nejste schopný plodit děti.“

Má dcera stejně jako on, byli vyvedeni z míry tím, co jim ortopéd řekl.

Je pravda, že na podzim 1994 Annalisa a David navštívili lékaře, který Davida léčil v době dospívání. Lékař jim oběma jasně řekl, že David během dospívání musel podstoupit chemoterapeutickou léčbu z důvodu nemoci „Hodgkinův lymfom, modulární skleróza“; lékař dodal, že před zahájením chemoterapeutické léčby rodiče neměli námitky k tomu, že chlapec s velkou pravděpodobností zůstane

- sterilní. Davidovi rodiče drželi toto v tajnosti, i před Davidem, proto má dcera ani David, když se vzali nic nevěděli.
6. Víím, že na naléhání mé dcery, která chtěla děti za každou cenu, David podstoupil spermatické testy, ze kterých vyplynulo, že je sterilní následkem léčby konané v době dospívání, jak jsem uvedl výše.
Vím, že David, aby situaci napomohl, navrhl mé dceři umělé oplodnění, které ona rozhodně odmítla.
Tato zásah způsobený Davidovou sterilitou uvedla mou dceru do stavu blízkého depresi, viděl jsem ji spíše kleslou a smutnou.
Aby vyplnili prázdno po dětech, koupili si psa.
Davidovi rodiče, aby věc zakryli, říkali přátelům a příbuzným, že manželé nemají děti, protože je to Annalisa, kdo je nechce.
Po nějaké době jsem se dozvěděl, že má dcera se léčí u psycholožky. Podle mého názoru, tato léčba u psychoterapeuty, alespoň navenek neměla velký efekt.
Tato situace postupně způsobila narušila jejich vztah.
7. Jednou mi má žena řekla, že Annalisa by chtěla se mnou mluvit, jakmile jsem ji potkal začala zoufale plakat a říkala, že je rozhodnuta se rozvést, protože už nemůže dál s Davidem žít.
Zůstal jsem velmi zklamaný, ale pochopil jsem že rozluka je logické východisko, a tedy nijak jsem na mou dceru nenaléhal.
Byl to David, kdo opustil byt.
Později došlo k rozluce dohodou.
Ex offo: Jestliže by se vaše dcera dozvěděla, že David nemůže mít děti, vzala by si jej podle vás?
Jsem si jist, že by si moje dcera Davida nevezala, kdyby věděla, že nemůže mít děti; myslím, že jsem již uvedl, že pro ni byly děti hlavní důvod, pro který se vdávala.
Má dcera v posledním období manželského soužití, když už spolu s Davidem nebydleli, poznala jiného muže, se kterým potom začala žít a se kterým má dceru narozenou v září 2000.
Nyní všichni tři žijí v bytě, který je větší než ten předchozí, a který jsem pro ně zajistil ve stejné čtvrti.
Davida jsem po rozluce již neviděl.
Má dcera činí tento proces, protože chce uvést do pořádku, i církevně, své postavení.
8. Považuji svou dceru za naprosto upřímnou a myslím, že před soudem řekla pravdu.
- Po skončení výsledku byl svědkovi přečten zápis, který potvrdí jako svou výpověď, s tím, že nemá nic k doplnění, vyjmutí nebo změnění, přísahal udržet v tajnosti, co bylo vypovězeno; podepsal.

5. zasedání

Ve jménu Pána. Amen.

Dnes 04/0701 v 10.30 hod. v sídle tohoto soudu, před ctihodným /*omissis ...*), vyšetřujícím soudcem, předvolaným ale nepřítomným obhájcem svazku, nepřítomným obráncem žalující strany, přítomným podepsaným notářem, zákoně předvolaná **LUANA BORDIN, svědkyně** ve shora uvedeném případě, která složila přísahu na svaté evangelium, že bude mluvit pravdu je tázána a odpoví následovně:

1. LUANA BORDIN, narozena v (*omissis ...*) 11/02/38, bydliště (*omissis ...*).
Přísahala. Jsem praktikující věřící. Uznávám posvátnost přísahy, kterou jsem složila a dle které budu odpovídat.
Jsem matka Annalisy, její svědkyně.
2. Mohu říci, že Davida Davolio jsem znala od počátku, protože naše rodiny bydlely ve stejné čtvrti.
I nyní je vztah mezi mnou a mou dcerou Annalisou velmi dobrý.
Po rozluce jsem Davolio již neviděla.
Má dcera je nyní, a vždy byla, praktikující věřící. My rodiče, jsme poskytli Annalise, která je naší jedinou dcerou, dobré vzdělání jak náboženské tak morální. Annalisa je promována v biologii.
David byl nevěřící a nebyl pokřtěný, i jeho rodina byla nevěřící. David měl jednu sestru; myslím, že David v rodině obdržel slušnou výchovu, ale určitě nikdy neslyšel mluvit o náboženství.
David byl velmi vázán na svou matku.
3. Annalisa a David začali svůj citový vztah, když byli velmi mladí, 16/17 let. Jejich vztah začal jako přátelství, které se pak přeměnilo ve vztah citový, který trval asi deset let až do sňatku.
Viděla jsem, že má dcera a David se měli rádi tedy nikdy jsem jim nekladla překážky ani jsem neměla výhrady.
Před sňatkem jsem nikdy nevěděla, že David trpěl v dospívání vážnou nemocí, ani že podstoupil chemoterapeutickou léčbu, věděla jsem, že čas od času chodí na kontroly, ale kontroly můžeme dělat všichni.
4. Oba mladí se rozhodli pro manželství ze své iniciativy a svobodně. Podle mě, bylo pro ně manželství, po dlouhodobém vztahu, závěr, který jsme všichni očekávali.
I dříve, když se mluvilo o manželství, má dcera vždy dávala najevo, že velmi touží po dětech. Moje dcera o touze, o které jsem mluvila dříve, mluvila se mnou i po té, co se rozhodli pro sňatek.
Chci uvést jednu skutečnost: má dcera chtěla, abych uschovala pohádkové knihy, které jsem jí čítávala, aby je pak mohla číst svým dětem.
Manželství bylo uzavřeno 4. září 1993 ve farnosti v (*omissis ...*).
David, a také jeho rodina, chtěli pouze občanský sňatek, zatímco Annalisa chtěla výhradně sňatek církevní a v tomto smyslu se vyjádřila. Bylo však nezbytné, protože jak bylo uvedeno dříve, David nebyl pokřtěný, žádat o povolení k uzavření smíšeného manželství.
Oddávky byly krásnou slavností, ale spíše soukromou; oba novomanželé pak odjeli na svatební cestu do Německa, která trvala asi týden.

- 5-8. Novomanželé bydleli v bytě, který byl naším vlastnictvím, v naší čtvrti. V prvních dobách, podle toho co jsem viděla, se mi zdálo, že se jedná o manželství tiché a klidné.
- Asi po roce manželství, mě má dcera jednou ráno zavolala, že se mnou musí mluvit: řekla mi, že David, na její naléhání, podstoupil testy, protože si zlomil ruku, nevím, jestli v paži nebo zápěstí, ortopéd, který se díval na jeho lékařské dokumenty (posizione sanitaria), našel spis, ve kterém bylo uvedeno, že z důvodu nemoci, kterou David prodělal v době dospívání a z důvodu její léčby, se vši pravděpodobností nemůže mít děti.
- Má dcera mi pak vyprávěla, že navštívila lékaře, který Davida operoval a léčil a tento jí řekl, že David měl „Hodgkinův lymfom“, musel podstoupit chemoterapii a tato, že byla hlavním důvodem jeho sterility. Toto vyplynulo i z testů, které Annalisa nechala Davida dělat. Vyplynulo tedy, že chemoterapeutická léčba mu způsobila totální azoospermii.
- Neviděla jsem Annalisu dělat nic jiného než plakat, byla dole.
- David v pokusu o pomoc, opakovaně navrhoval Annalise umělé oplodnění, které ona absolutně odmítala.
- Podle mě se toto stalo kolem roku 1994.
- Viděla jsem však, že se stav mé dcery stále zhoršoval. Po rozluce jsem se dozvěděla, že Annalisa podstoupila psychoterapii, vzhledem k její fyzické i morální skleslosti.
- V jedné chvíli, myslím, že to bylo na konci roku 1998, začátkem 1999 Annalisa přišla k nám domů: byla velmi sklíčená a plakala před svým otcem a před mnou a řekla mi, že by se chtěla rozvést, protože nemohla žít dál takovýmto způsobem.
- Jak já tak můj manžel, jsme pochopili, že situace naší dcery byla taková, že rozluka byla logickým řešením jejího bolestného manželství.
- Byl to David, kdo odešel z domu, zatímco Annalisa zůstala v bytě, který byl naším vlastnictvím, to se stalo začátkem roku 1999.
- Ex offo: Podle vás, kdyby se vaše dcera dozvěděla, že David, i když ho měla ráda, nemůže mít děti, vzala by si ho?
- Jsem si jista, že moje dcera, i když měla Davida ráda, kdyby se dozvěděla, že nemůže mít děti, určitě by si jej nezvala, protože pro ni děti byli všechno.
- Má dcera pak poznala jiného muže, se kterým nyní žije a se kterým má jednu dceru (Lauru), která se narodila 8. září 2000.
- Má dcera činí tento proces, protože chce uvést do pořádku, především před církví, svůj stav a své dceři poskytnout normální křesťanskou rodinu.
- O Davidovi nevím nic.
- Svou dceru považuji za upřímnou a myslím, že před soudem řekla pravdu.
- Po skončení výslechu byl svědkyni přečten zápis, který potvrdí jakou svou výpověď, s tím, že nemá nic k doplnění, vyjmutí nebo změnění, přísahá zachovat v tajnosti, co bylo vypovězeno; podepíše.

6. Zasedání

Ve jménu Pána. Amen.

Dnes 06/07/01 v 9.30 hod. v sídle tohoto soudu, před ctihodným (*omissis...*), vyšetřujícím soudcem, předvolaným, ale nepřítomným obhájcem svazku, nepřítomným obráncem žalující strany, přítomným podepsaným notářem se dostavila zákoně předvolaná **CHIARA TEREZIO, svědkyně** ve výše uvedeném případě, která složila přísahu na svaté evangelium, že bude mluvit pravdu, je tázána a odpoví následovně:

1. CHIARA TEREZIO, narozena v (*omissis ...*) 18/02/67, bydlištěm v (*omissis...*) Složila přísahu. Jsem praktikující věřící. Uznávám posvátnost přísahy, kterou jsem složila a dle které budu vypovídat.
Jsem přítelkyně Annalisi Barbieri a její svědkyní.
2. Annalisu Barbieri jsem poznala v Pesaru v roce 1984, kdy mi byla představena mým tehdejším snoubencem, který je nyní mým manželem.
Davida jsem poznala následně jako přítele Annalisy, ale nikdy jsem se s ním příliš nepřátelila, protože to byl chlapec velmi rezervovaný.
Dnes mám velmi dobré přátelské vztahy s Annalidou, zatímco Davida jsem po rozluce již neviděla.
Co se týká náboženství, Annalisa určitě byla, stejně jako nyní, věřící, nevím jaký je její náboženský život.
Poznala jsem také rodiče Annalisy: byli to řádní lidé, jsem si jista, Annalisa měla dobrou výchovu, jak morální tak náboženskou.
Annalisa je promovaná v biologii, i když pak našla práci v jiné oblasti.
Annalisa byla dívka otevřeného charakteru, přívětivá a klidná; dobrá přítelkyně.
Co se týká Davolio, podle toho co mi řekla Annalisa, byl víře vzdálen, zrovna tak jeho rodina, která ho nenechala pokřtít. Jsem si jista, že neměl žádné náboženské vzdělání. Davidovu rodinu jsem potkala jen několikrát, a nemám tedy žádné informace, na základě kterých bych mohla říci svůj názor. Jediná věc, kterou mohu říci, že byl velmi silný vztah mezi Davidem a jeho matkou.
David měl jednu sestru, Annalisa byla jedináček.
3. Když jsem Annalisu poznala již s Davidem chodila. Oba byli velmi mladí.
Davidovi bylo těžko v naší společnosti, možná, že nás viděl spíše jako přátele Annalisy než jeho.
Jejich předmanželský vztah trval asi 10 let. Jak jsem vypořezovala, během jejich zasnoubení nebyly žádné hádky nebo roztržky; navenek se k sobě chovali spíše jako přátelé než snoubenci.
Podle mého názoru, když se vzali byla mezi nimi určitá náklonnost způsobená také mnoha vzpomínkami, ale myslím si, že v alespoň v Davidovi nebyla skutečná láska.
Mohu říci, že rodiče Annalisy byly s Davidem spokojeni, přilnuli k němu a mysleli, že on a Annalisa mohou vytvořit hezkou dvojici. Neznám pozici Davidovi rodiny vzhledem k jeho vztahu k Annalise.
4. Iniciativu k uzavření sňatku převzala Annalisa, která jej viděla jako přirozené vyústění jejich vztahu. Navíc chtěla vytvořit rodinu a žít společně s Davidem.
Vím, že David by upřednostnil neženit se; Annalisa mi řekla že „David neviděl nutnost dovršit jejich vztah manželstvím“. Annalisa však Davida přesvědčila, aby

přistoupil na manželství. Protože Annalisa velmi stála o církevní sňatek, myslím, že přesvědčila Davida, aby svatba proběhla v kostele. David odmítl zúčastnit se kurzu přípravy snoubenců na manželství. Proto přijeli Annalisa a David do Milána a měli dvě setkání s knězem, který byl tehdy mým farářem. Víím, že pro uskutečnění svatby v kostele potřebovali povolení, protože David nebyl pokřtěn. Během zasnub Annalisa projevovala svou lásku k dětem a vždy, když se mluvilo o manželství říkala, že jej chce s dětmi. Mohu potvrdit, že pro Annalisu byly děti podstatné a doufala, že i její manželství bude obdařeno potomstvem. Nikdy jsem neměla možnost mluvit na toto téma. s Davidem.

Manželství bylo uzavřeno 4. září 1993 v jednom kostele mimo Pesaro.

Já a můj manžel jsme byly svědky nevěsty. Obřad proběhl normálně. Byli přítomní příbuzní a mnoho přátel.

5/7. V prvním roce manželství bydleli v bytě, který byl ve vlastnictví rodičů Annalisy, Via Pascoli, v Pesaru. Po uplynutí asi jednoho roku, na Davidovo naléhání se přestěhovali do bytu, který sousedil s bytem jeho rodičů. Annalisa nebyla moc ráda, když měla jít bydlet do blízkosti tchánů, vzhledem k tomu, že viděla jak silný byl vztah mezi Davidem a jeho matkou. Brzy vtíravost Davidovy matky, kterou David poslouchal více než ženu, způsobila Annalise napětí a starosti.

V dubnu 1995 jsme já, můj manžel a naše děti strávili jeden týden s Annalidou a Davidem v jejich letním domě v Arceviu (AN). Při té příležitosti jsem viděla, že Annalisa velmi zhubla a pochopila jsem, že něco nebylo v pořádku. Zeptala jsem se jí, zda její starosti nejsou nějakým způsobem vázány na nepřítomnost dětí. Moje otázka byla také vyvolaná událostí, že si koupili psa, a tato koupě vyvolala ve mně i v manželovi tyto myšlenky. Annalisa mi řekla, že nemůže o této věci mluvit, protože to David nechtěl. Já jsem odpověděla, že přátelé jsou k tomu, aby pomohli ve chvílích těžkostí a protože jsem já a můj manžel bydleli v Miláně, byli jsme ochotní jim pomoci a problém vyřešit. Po této odpovědi jsem neměla více odvahy ptát se na tuto věc ohledně dětí, také proto, když jsme si telefonovali ona mluvila jen o psu a já jsem chtěla mluvit o mých dětech. Toto poněkud ochladilo náš vztah.

V roce 1997 přijeli oba nás navštívit do Milána, při té příležitosti jsem si všimla, že David byl velmi hubený. Bylo mi řečeno, že měl dietu, protože léčil zánět kůže, který byl pravděpodobně zapříčiněn stravovací alergií. Pak jsem Davida viděla ještě dvakrát samotného, protože byl v Miláně z pracovních důvodů. Náš rozhovor byl však velmi všeobecný.

V roce 1999, myslím, že v září mi Annalisa plačíc telefonovala a řekla, že mi může odhalit tajemství. Vyprávěla mi celou bolestnou skutečnost testů, které David podstoupil, a ze kterých vyplynula jeho sterilita, způsobená chemoterapeutickou léčbou, kterou podstoupil jako chlapec. Řekla mi také, že Davidovi rodiče nabídli, jako pomoc umělé oplodnění, které ona kategoricky odmítla. Následkem jejího odmítnutí ji tcháni „otočili omeletu“, řekli, že je to ona, kdo nechce děti.

Po tomto telefonátu se naše styky staly častější: já jsem jí poradila, aby si o tomto promluvila s manželem, protože společně by mohli najít řešení. David však odmítal jakoukoliv konfrontaci. Radila jsem jí také adopci, ale když jsem o tom mluvila, viděla jsem, že pro ni byly děti tak důležité, že nemohla jinak.

Tak začali žít odděleně. Podle toho jak si vzpomínám, to byl David, kdo odešel z domu; Annalisa zezáčátku zůstala v bytě, ale pak se přestěhovala k rodičům.

Ex offio: kdyby Annalisa věděla před sňatkem o manželově sterilitě, myslíte si, že by si jej stejně vzala?

- Odpověď: myslím, že Annalisa by si Davida vůbec nevzala, i když jej měla ráda.
8. Annalisa mi pak vyprávěla, že poznala jiného muže, se kterým navázala vztah, soužití *more uxorio*, a se kterým má dceru, Lauru, narozenou v září 2000. Podle mě Annalisa činí tento proces, protože si chce vzít i před církví otce své dcery.
Jsem si jista, že Annalisa, tomto případě, řekla pravdu.

Po skončení výslechu byl svědkyni přečten zápis, který potvrdí jako svou výpověď, s tím, že nemá nic k doplnění, vyjmutí nebo změnění, přísahá udržet v tajnosti co bylo vypovězeno; podepíše se.

7. Zasedání

Ve jménu Pána. Amen.

Dnes 06/07/01 v 11.15 hod. v sídle tohoto soudu, před ctihodným (*omissis ...*), vyšetřujícím soudcem, předvolaným, ale nepřítomným obhájcem svazku, nepřítomným obráncem žalující strany, přítomným podepsaným notářem, se dostavil zákoně předvolaný **ITALO MANGINI, svědek** ve výše uvedeném případě, který složil přísahu na své evangelium, že bude mluvit pravdu, je tázán a odpoví následovně:

1. ITALO MANGINI, narozen v (*omissis ...*) 18/07/66, bydlištěm v (*omissis ...*)
Přísahal. Jsem praktikující věřící. Uznávám posvátnost přísahy, kterou jsem složil a dle které budu vypovídat.
Jsem přítelem Annalisi Barbieri a její svědkem.
2. Poznal jsem Annalisu Barbieri před 23 lety.
Davida jsem poznal o rok později, když začal chodit s Annalisou.
Nyní mám velmi dobrý přátelský vztah s Annalisou. S Davidem, po rozluce, jsme se více neslyšeli.
Věřím, že Annalisa ve své rodině obdržela velmi dobrou morální a náboženskou výchovu.
Považuji ji za věřící, i když nepravidelně praktikující.
David se prohlašoval ze nevěřícího. Nebyl pokřtěn.
- 3/4. Citový vztah mezi oběma začal asi 10 let před manželstvím.
Protože jsme byli velmi mladí vídávali jsme se pouze v létě u moře, v Lido di Spina. Když jsme více dospěli, začali jsme se vídat i v jiných momentech.
V roce 1984 jsem poznal tu, která je nyní mou ženou. Byl jsem to já, kdo ji seznámil s Annalisou a později i Davidem, který byl osobou spíše rezervovanou.
Jejich zasnoubení probíhalo klidně a nikdy nebyly žádné hádky nebo roztržky.
Iniciativu k manželství, které bylo viděno jako přirozené vyústění jejich dlouhého zasnoubení, vyvinula určitě Annalisa. David zpočátku váhal, ale pak nabídku přijal. Přijal, i když neznám důvod, církevní sňatek. Odmítl se zúčastnit kurzu přípravy snoubenců na manželství v Pesaru. Bylo to z tohoto důvodu, kdy jsme se já a moje žena zajímali, aby oba mohli mít v Miláně setkání s knězem, který byl tehdy naším farářem. Víím, že museli žádat o povolení, aby se mohli vzít v kostele, protože David nebyl pokřtěn.

Když během našeho dlouhého přátelství náhodou přišla řeč na naši budoucnost a zvláště na manželství a rodinu, Annalisa vždy projevovala touhu vdát se a mít děti. Také já, od dětství jsem se chtěl oženit a mít rodinu s dětmi (dnes mám čtyři).

Před svatbou jsem nikdy neměl ponětí jak o nemoci tak léčbě Davida.

5. Svatba se uskutečnila 4. září 1993 ve farním kostele, nepamatuji si jeho jméno, blízko Pesara.

Po svatební cestě začali bydlet v Pesaru, Via Pascoli. Ani ne po roce se přestěhovali do bytu, který byl v blízkosti Davidových rodičů, věc, kterou jsme já i moje žena Annalise rozmlouvali, protože jsme věděli o Davidově silném vztahu k jeho matce.

Jejich manželský vztah trval asi pět let.

Já i moje žena jsme si v dubnu 1995 všimli, že byli mezi nimi vážné problémy, když jsme strávili jeden týden jako jejich hosté v Arcevii (AN). Já i moje žena jsme měli nějaké pochybnosti v tomto směru již jeden rok, kdy si koupili velkého psa, kterému věnovali opravdu přehnanou pozornost. Jejich chování vůči psu bylo tak nenormální, že někteří přátelé je ještě dnes nazývají „přátelé z Pesara s velkým psem“.

Během toho týdne v Arcevii, když jsem viděl, že Annalisa nebyla ve své kůži, jsem se jí zeptal jestli nemají nějaké problémy. Potvrdila mi, že mají velké problémy a dodala, že o tom nemůže mluvit, protože si to manžel nepřeje.

Prožil jsem ty dny v Arcevii, které nebyly klidné, a vzpomínám si, že jsem určitě telefonicky mluvil s matkou Annalisy. I ona mi potvrdila, že mezi Davidem a Annalisou jsou problémy, ale že mi o tom nemůže nic říct. Já, protože jsem byl její přítel, jsem řekl, že jestli je to nutné, jsem jim ochoten pomoci.

- 6/7. Přímé odhalení toho, jak se věci měly, jsem se já a moje žena dozvěděli přes telefon, krátce před tím, než se Annalisa a David rozešli. Annalisa nám řekla, že nemůžou mít děti a vyprávěla nám celou bolestnou událost, to je, že David je sterilní. Řekla nám, že tato sterilita byla způsobena chemoterapeutickou léčbou, kterou David jako chlapec podstoupil. Vzpomínám se, že po skončení rozhovoru jsem jí řekl: „Muž a žena mohou společně čelit jakékoliv věci.“ Dodal jsem také, že jak já, tak moje žena jsme připraveni poskytnou jim veškerou pomoc jak budou potřebovat.

Stále po telefonu mi Annalisa řekla, že se rozhodli rozejít se. Nejdříve odešel David z domu. Následně se pak Annalisa přestěhovala do jiného bytu a David se vrátil do jejich původního manželské bytu.

Ex offo: kdyby se Annalisa ještě před manželstvím dozvěděla, že David byl sterilní, vzala by si ho stejně?

Odpověď: myslím, že by to bylo velkou překážkou. Přikláním se k tomu, že ne.

8. Nyní Annalisa žije v bytě, který ji darovali její rodiče, se svou dcerou Laurou, která se narodila v září 2000. Spolu s ní žije otec její dcery, které poznala v době rozvodu.

Považuji Annalisu za spolehlivou a upřímnou osobu.

Jsem si jist, že před soudem řekla pravdu.

Ex offo: Proč, podle vás Annalisa činí tento proces?

Odpověď: Myslím, že Annalisa činí tento proces, protože chce mít církevní sňatek se svým novým přítelem, Fedelem.

Po skončení výslechu byl svědkovi přečten zápis, který potvrdí jakou svou výpověď, s tím, že nemá nic k doplnění, vyjmutí nebo změnění, přísahá udržet v tajnosti co bylo vypovězeno; podepíše.

8. Zasedání

Ve jménu Pána. Amen.

Dnes 11/07/01 v 9:30 hod. v sídle tohoto soudu, před ctihodným (*omissis ...*), vyšetřujícím soudcem, předvolaným ale nepřítomným obhájcem svazku, nepřítomným obráncem žalující strany, přítomným podepsaným notářem, se dostavila zákoně předvolaná **FRANCESCA FALCIANI, svědkyně**, ve výše uvedeném případě, která složila přísahu na svaté evangelia, že bude mluvit pravdu, je tázána a odpovídá následovně:

1. FRANCESCA FALCIANI, narozena v (*omissis ...*) 16/081965, bydliště v (*omissis ...*). Složila přísahu. Jsem věřící, nepravidelně praktikující. Uznávám posvátnost přísahy, kterou jsem složila a dle které budu vypovídat. Vzhledem k tomu, že se jedná o výslech kvalifikované osoby, psychoterapeuty, která léčila Barbieri, se soudce rozhodl, že se nebude držet běžného výslechu pro testibus.
Poznala jsem Annalisu Barbieri kolem roku 1995, protože přišla do mého studia na doporučení MUDr. (*Omissis*) na sérii psychodiagnostických rozhovorů, které měly za cíl: prohloubení jejích osobních problémů, kterými žila ve svém citovém životě a v manželství; v říjnu 1996 jsme začaly vlastní psychoterapii, která trval až do října 1999 v týdenních sezeních.
Paní ke mně přišla ve stavu deprese, uzavřenosti a starostí; mezi jiným měla stravovací potíže s následnými potížemi s představou o svém zevnějšku. Prostřednictvím psychoterapeutických sezení jsem se krok za krokem dostala k poznání jejího manželského příběhu, ze kterého vyplynula nemožnost mít děti ze strany manžela, který podstoupil testy a léčbu, ze kterých vyplynula Davoliova neplodnost způsobená nemocí, kterou byl zasažen v době dospívání.
Věc byla držena v absolutní tajnosti, protože rodiče Davolia absolutně nechtěli, aby se o tom vědělo; ani Davolio sám, když se žení až do doby léčby, kterou podstoupil, nic nevěděl.
Annalisa se o této skutečnosti dozvěděla během jednoho z výše uvedených testů, kterých se manžel zúčastnil.
Myslím, že toto se stalo po prvním roce manželství; během psychoterapeutických sezení s Ananlisou, velmi jasně vyplynulo, že její stav deprese a starostí byl způsoben situací, která vznikla v manželství po odhalení manželovy neplodnosti. Během psychoterapeutických rozhovorů také jasně vyšel najevo mateřský sklon Barbieri a její vášnivé přání mít děti, protože považovala děti za podstatné pro manželství a život ženy.
Annalisa byla tedy silně motivována mít děti přirozenou cestou ve zdravém páru, a to, co nemohlo být slučitelné s její situací, je podle mého názoru, kdyby věděla dříve o jeho neschopnosti plodit, i když cítila k Davoliu určitou náklonnost, určitě by si jej nevzala.

Když psychoterapeutická léčba skončila v červnu 1999, pár již žil odděleně.

Annalisin stav se velmi zlepšil: znovu získala sebedůvěru, začala pracovat a otevřela se také novým přátelstvím. Byla jsem to já, kdo navrhl skončit s psychoterapií vzhledem k jejímu zlepšení a protože jsem se stěhovala.

Následně jsme měly jen pár rozhovorů, které můžeme nazvat kontrolou (monitoring).

Pak jsem dostala od advokáta (*omissis ...*) žádost ohledně zprávy týkající se léčby Annalisy Barbieri.

Pak jsem se dozvěděla, že tato zpráva byla předložena tomuto soudu; soudce předložil zprávu dané svědkyni, která ji plně potvrdila.

Po skončení výslechu byl svědkyni přečten zápis, která jej potvrdila jako svou výpověď s tím, že nemá nic k doplnění, vyjmutí nebo změnění, přísahá udržet v tajnosti, co bylo vypovězeno; podepíše.

9. Zasedání

Ve jménu Pána. Amen.

Dnes 11/07/01 v 11.00 hod. v sídle tohoto soudu, před ctihodným (*omissis ...*), vyšetřujícím soudcem, předvolaným ale nepřítomným obhájcem svazku, nepřítomným obráncem žalující strany, přítomným podepsaným notářem, se dostavila zákoně předvolaná **AGATA SERIO, svědkyně** ve výše uvedeném případě, která složila přísahu na svatá evangelia, že bude mluvit pravdu, je tázána a odpoví následovně:

1. AGATA SERIO, narozena v (*omissis ...*) 19/06/70, bydliště v (*omissis ...*)
Složila přísahu. Jsem praktikující věřící. Uznávám posvátnost přísahy, kterou jsem složila a dle které budu vypovídat.
2. Annalisu Barbieri jsem poznala v letech 1997/98 v kurzu tance a stejně tak jsem poznala Davida.
Mám dodnes s Annalidou dobré vztahy, považuji ji za svou dobrou přítelkyni.
S Davidem nemám žádný kontakt.
Když jsem je poznala byli již několik let manželé.
To, co o nich vím ještě než jsem je poznala, dozvěděla jsem se z vyprávění Annalisy.
Nyní, když ji znám přímo a lépe, a vím, že překonala všechny nepříjemné události ve svém manželském životě, vidím, že má charakter extrovertní, je praktikující věřící.
David, když jsem ho poznala, byl vždy tvrdého a uzavřeného charakteru. David se snažil, když jsem se poznali, od Annalisy nás přátelé oddálit, říkal že nemají děti, protože je Annalisa nechce.
Nikdy jsem nepoznala Davidovu rodinu; naopak jsem poznala rodinu Annalisy, jeví se mi jako řádní lidé.
3. Co vím, z vyprávění Annalisy, že se oba poznali, když jim bylo 16/17 let, jejich předmanželský vztah trval asi 10 let.

Annalisa se vždy snažila moc nemluvit o těchto dlouhých letech zasnub s Davidem.

Vím však, že Annalisa měla Davida velmi ráda, ale o jeho citech nevím nic.

4. Z těch skrovných rozhovorů s Annalisou ohledně jejich zasnoubení, jsem pochopila, že manželství prakticky nastalo jako běžná věc po dlouhé době, kdy byli spolu.

Podle mě byli oddáni v roce 1993, kdy jsem je ještě neznala.

- 5/6. Když jsem je poznala, žili ještě spolu, ale byli v hluboké krizi. Společní přátelé říkali, že tato krize nastala, protože Annalisa nechtěla děti.

Pouze po té co se rozešli jsem se dozvěděla, z jakého důvodu jejich krize nastala.

Věc, která mě vedla k zamyšlení, byla přichylnost Annalisy k dětem, zatímco všichni říkali, že děti nechce.

Byla to Annalisa, v době, kdy se rozcházeli, kdo mi řekl, jak se věci opravdu mají a také, že se vždy snažili o tom málo mluvit, aby Davida chránili.

Annalisa mi vyprávěla, že náhodou po první roce manželství si David zlomil ruku a z jeho zdravotní karty vyplynulo, že v době dospívání byl zasažen Hodgkinovou nemocí a léčba, kterou nasadili jej učinila sterilním.

Annalisa, když se o této věci dozvěděla, chtěla, aby si David udělal test spermií, ze kterého vyplynula jeho neplodnost; pochopila jsem, znajíce velkou mateřskou touhu Annalisy, že nejen jejich vztah byl v krizi, ale že neschopnost mít děti byla příčinou nalomení jejich vztahu.

Otázka ex offo: Z toho, co jste mohla znát a vidět, kdyby Annalisa před vstupem do manželství věděla že David nemůže mít děti, vzala by si ho?

Odpověď: Určitě ne, protože, jak jsem řekla, její touha po mateřství byla palčivá a děti byly pro ni nejdůležitější věc v manželství, také hned po manželské rozluce poznala jiného muže, se kterým chtěla mít dítě.

8. září 2000 se narodila dcera Laura, jíž jsem kmotrou, a na oplátku Annalisa přijala být svědkyní na mé svatbě 30. června.

7. Současně Annalisa žije s otcem Laury a chtěla by mít církevní sňatek, protože je silně věřící a také praktikující.

Vím, že David žije nyní s jinou ženou, jistě nemá morální problémy, protože je nevěřící a není pokřtěn, také je pravda, že měli smíšené manželství

Považuji Annalisu za upřímnou a jsem si jista, že v tomto případě řekla vypověděla pravdu.

Po skončení výslechu byl svědky přečten zápis, který potvrdila jako svou výpověď s tím, že nemá nic k doplnění, vyjmutí nebo změnění, přísahala uchovat v tajnosti, co bylo vypovězeno; podepíše.

- Nové předvolání obžalovaného (30.07.2001)

- **10. Zasedání** – výslech obžalovaného – DESERTA tj. nedostavil se (05.09.2001)

- Žádost o totožnost a adresu rodičů obžalovaného, aby mohli být předvoláni jako svědci ex offo (7.12.2001)

- **11. Zasedání** – výslech otce obžalovaného – DESERTA tj. nedostavil se (01.02.2002)

12. Zasedání

Ve jménu Pána. Amen.

Dnes 01/02/02 v 10.30 hod. v sídle tohoto soudu před ctihodným (*omissis ...*), vyšetřujícím soudcem, předvolaným, ale nepřítomným obhájcem svazku, nepřítomným obráncem žalující strany, přítomným podepsaným notářem, se dostavila zákoně předvolaná **CASSANI CLEA, svědkyně** ve výše uvedeném případě, která složila přísahu na svaté evangelia, že bude mluvit pravdu je tázána a odpoví následovně:

1. CASSANI CLEA, narozena v (*omissis ...*) 12/01/30, bydliště v (*omissis ...*)
Složila přísahu. Jsem nepraktikující věřící. Uznávám posvátnost přísahy, kterou jsem složila a dle které budu vyprávět.
2. Poznala jsem Annalisu Barbieri, když začala chodit s mým synem, i když jsem znala od vidění rodinu Barbieri, protože jsme bydleli ve stejné čtvrti.
Vztah mezi mnou a synem je nyní výborný; s Annalidou, když se na ulici potkáme, pozdravíme se ale není mezi námi žádný vztah.
Já a můj manžel jsme dětem neposkytli žádné náboženské vzdělání a nenechali jsme je ani pokřtít, náš úmysl byl, aby se děti, až dospějí, mohli v oblasti náboženství svobodně rozhodnout.
Můj syn je promován ve strojírenství a byl vždy dobrým studentem. Annalisa je promována v biologii.
Jak rodina Annalisy, tak naše rodina jsme řádné rodiny.
Opakuji, že vztah Davida se svojí rodinou byl vždy a i nyní je velmi dobrý.
3. Můj syn a Annalisa spolu začali chodit, pak mezi nimi vznikla citová náklonnost, v době, kdy neměli ještě 18 let.
Jejich předmanželský vztah, jak jsem zpozorovala, byl vždy dobrý.
Byli jsme s jejich vztahem spokojeni, myslím, že i rodina Annalisy.
Vím o nemoci, kterou byl můj syn postižen ve věku 14 let: Hodgkinův lymfom, z důvodu léčby podstoupil šest cyklů chemoterapie a po jejich skončení jeden cyklus ozařovací léčby. Lékaři nám neřekli, že by léčba mohla mít následky v oblasti plodnosti našeho syna, naopak nám řekli, že při léčbě ozářením učinili všechna opatření, aby byla ochráněna plodnost našeho syna. Chci poznamenat, že tato léčba byla provedena před 22 lety.
Nevzpomínám si, že bych byla žádána o souhlas k léčbě.
4. Rozhodnutí ke svatbě oba mladí učinili společně a oznámili nám to velmi klidně.
Přestože David nebyl pokřtěný se rozhodli pro církevní manželství, protože Annalisa si to přála a David nebyl proti.
Jak Annalisa, tak David se mnou nikdy nevedly rozhovory týkající se dětí, ale podle mého názoru děti chtěli; toto říkám také v souvislosti s tím, co se stalo po sňatku.
Byli oddáni 4. září 1993 ve farnosti v (*omissis ...*), okres a diecéze Pesaro.
5. Po sňatku bydleli v bytě patřícím rodině Barbieri. Zpočátku se oba manželé zdáli být šťastní.
Později se přestěhovali do bytu, který vlastnila naše rodina a který byl blízko našeho domova.
Protože děti nepřicházely, David v roce 1994 podstoupil test na plodnost, Annalisa již na testu byla a výsledek byl, že může mít děti.

Tento test na mužskou plodnost byl myslím proveden v nemocnici (*omissis ...*) a výsledky byly negativní.

Pro mladé to byla velká rána, protože, opakují, myslím že toužili po rodině s dětmi. Také já jsem byl velmi zklamaná a velmi jsem plakala; můj syn se mě snažil utěšit a řekl, že oni již zklamání překonali. Ve skutečnosti myslím, že to řekl aby mi dodal odvahu.

Byla jsem hluboce zklamaná, mluvila jsem také s matkou Annalisy, která se mě snažila utěšit, říkala mi, že dnes je mnoho mladých lidí, kteří mají stejný problém. Víím, že David a Annalisa telefonovali lékaři, který mého syna v dětství léčil a který jim řekl, že posledních letech bylo zjištěno, že i pouhé tři cykly terapie mohou způsobit mužskou sterilitu.

Jak jsem uvedla výše, nevzpomínám si, že bych já a můj manžel podepsali nějaký souhlas k tomu, aby byl David léčen nejdříve chemoterapií a potom ozařováním. Určitě jsme podepsali, aby David podstoupil vyšetření k diagnostikování nemoci, kterou byl zasažen, vyšetření byla převážně účinná.

Opakují, že lékaři, v době, kdy byl David léčen, nás neinformovali o možných následcích, které tato léčba může způsobit v oblasti plodnosti našeho syna.

6. Když jsem se dozvěděla o Davidově neplodnosti, velmi jsem tím trpěla a plakala; ale nevím jak na tuto zprávu reagovali David a Annalisa, protože jsem u toho nebyla přítomná. Také později jsem nebyla schopna plně pochopit jejich rozpoložení a jejich lítost, protože jak oba manželé, tak matka Annalisy, když se mě pokoušeli utěšit nedali jasně najevo své pocity.

Nevím, zda zpráva o Davidově sterilitě měla vliv na vztah obou manželů. Neznala jsem, jak jsem již uvedla, pravé rozpoložení a utrpení Annalisy, protože se mi nikdy nesvěřovala.

Věděla jsem o návrhu na mateřství prostřednictvím umělého oplodnění semenem dárce, který byl oběma učiněn. Víím, že oba nesouhlasili s touto možností a zvláště Annalisa, která řekla: „bud' bude dítě Davidovo nebo nic.“

Nevím jestli následně na přijatou zprávu Annalisa podstoupila psychoterapii.

7. Neznám důvod jejich rozluky; víím pouze, že to bylo z iniciativy Annalisy a že David s tím souhlasil.

Nyní Annalisa žije s jiným mužem, se kterým má dceru.

8. Považuji Annalisu a Davida za osoby čestné a upřímné.

Po skončení tohoto výslechu byl svědkyni přečten zápis, která jej potvrdila jako svou výpověď s tím, že nemá nic k doplnění, vyjmutí nebo změnění, přísahala, že uchová v tajnosti co bylo vypovězeno; podepíše.

CÍRKEVNÍ OBLASTNÍ SOUD ...

Notář

Pesaro, 1. února 2002

Níže podepsaný notář prohlašuje a dosvědčuje, že dnešního dne paní Clea Cassani, manželka Pavla Davolio, žádá, aby manžel z vážných zdravotních důvodů nebyl podruhé předvolán před tento soud.

NOTÁŘ

OTÁZKY PRO ZNALCE V OBORU

1. Osobní údaje a přísaha.
 2. Jakou léčbu ve věku asi 14 let podstoupil David Davolio a z důvodu jaké nemoci?
 3. Na straně 50 Akt vyplývá, že rodiče byli informováni o nebezpečných léčebných postupech, které vyžadovaly jejich souhlas?
 4. Myslíte, že ošetřující lékaři uvědomili rodiče o nebezpečí, že David bude sterilní?
 5. Mohou uvedené léčby způsobit sterilitu?
 6. Připouští nebytná lékařská kontrola Davida Davolio, zdravotní karta a Akta případu, znalecký závěr, že vyšetřovaný se stal sterilním z důvodu léčby, kterou podstoupil v dospívání a že rodiče s tím byli obeznámeni dle etiky povinnosti k nemocným?
 7. Po přečtení zápisu: máte něco k doplnění, vyjmutí nebo změnění?
- Pesaro 6. února 2002.

Předseda senátu

Dekret o jmenování znalce (21.05.2002)

ZNALECKÁ KANCELÁŘ:

Dr. (omissis ...)

Lékař – chirurg

Specialista v gynekologii a porodnictví, fyziopatologii v lidském rozmnožování

Neplatnost manželství Barbieri/Davolio Znalecký posudek žalované strany, Pán DAVIDE DAVOLIO

ÚVOD

Níže podepsaný je odborník v případě Neplatnost manželství BARBIERI/DAVOLIO (spis 64/2000 tohoto soudu) dne 21/05/2002 se jmenovacím dekretem k podepsání Předsedou senátu. Ve stejném dni prokázal svou totožnost a složil přísahu na svaté evangelium.

Příčina neplatnosti spočívá v:

1. Chyba jedné kvality žalovaného přímo a hlavně vyžadovaná ze strany ženy, žalobkyně v případě dle kán. 1097.
2. Podvod způsobený ženě dle kán. 1098.

Zmíněná kvalita žalovaného je u pána Davolio ve schopnosti plodit, která byla zcela ohrožena v době dospívání léčbou vážné nemoci; žalující strana si dále stěžuje, že uvedená skutečnost byla svévolně zamlčena před ní a samotným manželem jeho rodiči.

Pan Davolio byl řádně pozván k lékařské kontrole dopisem ze dne 27/06/2002, dostavil se 06/07/2002 v 9:30 hod. a předložil důležitou osobní dokumentaci, která není zahrnuta v Aktech případu.

Prokázal svou totožnost občanským průkazem č. AA0037950, vydaným městským úřadem v Pesaru dne 20/04/2002.

Rozhovor se odvíjel v uvolněné atmosféře a vyšetřovaný spolupracoval; přesto pan Davolio nesouhlasil s lékařským vyšetřením, proto závěry této zprávy jsou učiněny na základě dokumentace předložené v Aktech, nicméně jsou značně obsáhlé a vyčerpávající.

PROVĚŘENÍ DOKUMENTACE

Zdravotní historie pana Davolio má svůj počátek v červenci 1976, kdy se objevil "otok pod čelistí sx bez bolesti, pokožka normální, pohyblivý (str. 36 – Akta)". Po krátké léčbě antibiotiky, která neovlivnila velikost lymfatické uzliny, se pacient dostavil dne 22/11/1976 do hematologické ordinace polikliniky v (*omissis ...*), kde byla provedena další vyšetření (výsledky komplexně negativní) a bylo mu doporučeno doplnit diagnostický postup lymfatické biopsií (str. 59-60- Akt), kterou pacient nepodstoupil. V následujících třech letech se lymfatický nádor znatelně zvětšoval, až zasáhl *supraclaviculare*.²⁰ Na radu ošetřujícího malý pacient podstoupil standardní radiografické vyšetření hrudníku, kde se projevil útvar v oblasti mezihrudí, který se zvětšoval (str. 48 – Akta).

Dne 26/04/1976 pacient podstoupil biopsii limfomální hmoty, jejíž histologické vyšetření diagnostikovalo jako „Hodgkinovu nemoc, nodulární skleróza (str. 44 – Akta). Pan Davolio byl tedy hospitalizován na specializovaném oddělení (oddělení hematologie na poliklinice (*omissis ...*) dne 07/05/1979. Zde mu byla provedena kostní biopsie a první cyklus chemoterapie dle protokolu MOPP (který umožňuje podání chloraminu, vincristinu, natulanu a prednisonu²¹). Byl propuštěn 10/05/2002 s předpisem na ambulantní kontroly k provedení dalších cyklů chemoterapie. Další dokumentace předložena panem Davolio (uvedena pod č. 1-7) zahrnuje výsledky ambulantních kontrol, které následovaly po propuštění (č. 1-5); z této dokumentace vyplývá, že podstoupil dalších pět cyklů chemoterapie dle protokolu MOPP; do konce roku 1979, po posledním cyklu chemoterapie pacient podstoupil chirurgický zákrok – laparoskopickou splenectomií²² bez narušení spodní hranice nádoru (těsně pod bránicí); léčba byla tedy zakončena radioterapií, poslední v červnu 1980.

V následujících letech, se follow-up protáhl na více než deset let a nikdy nebyly zjištěny známky nebo symptomy obnovení limfomu, proto schválení závěrečné zprávy kliniky bylo, že „pacient může být uzdraven z limfomu“ (č. 6).

ODPOVĚĚ NA OTÁZKY PŘEDSEDY SENÁTU O EPICRISI «MEDICO-LEGALE»

O: JAKOU LÉČBU PODSTOUPIL VE VĚKU ASI 14 LET DAVID DAVOLIO A Z DŮVODU JAKÉ ZÁVAŽNÉ NEMOCI?

²⁰ Oblast nad klíční kostí.

²¹ Chemoterapeutika.

²² Odstranění sleziny laparoskopickou cestou.

Pan Davolio ve věku 14 let byl zasažen nemocí „Hodgkinův limfom (LH)“. Jedná se o nádor na linforetikulárním systému, klinicky charakterizován *linfodenomegalia*²³, což je zvětšování lymfatických uzlin. Nemoc byla poprvé popsána si před 150 lety, sirem Thomasem Hodgkinem, který zdůrazňoval jeho neúprosně progresivní a smrtonosný charakter. LH může zasáhnout všechny věkové kategorie, i když nejvíce ohrožení jsou mezi 15 a 30 lety; počátek je ve většině případů spíše zálný, protože počáteční známky nemoci se projevují otoky lymfatických uzlin, vytrvalými a bezbolestnými. Jiné případy mohou mít nespecifické symptomy, jako horečka, nebo večerní zvýšená teplota, hojně pocení, nevysvětlitelný úbytek váhy nebo svědění „sine materia“. Zvětšení hmoty nádoru vede k rozptýlení nemoci, která se rozšíří do více lymfatických oblastí, na slezinu a mimolymfatické orgány. Mezi tyto poslední oblasti nejčastěji zasažené patří plíce, játra a páteř (osteomidollare).

Před nástupem moderních metod „agresivního“ léčení, LH byla nemoc s prognózou rychlého závěru; zavedení polichemoterapie a ozařování radikálně změnilo úděl těchto pacientů; nyní je LH považováno za nemoc, která je léčitelná a potenciálně uzdravitelná, s celkově 60 – 70% dlouhožijících pacientů (u kterých se symptomy nemoci neobjevily více než 10 let od diagnózy), bez ohledu na histologickou různost a stádium nemoci.

Pacientovi je při vyšetření vystaven šesti cyklům chemoterapie, dle protokolu MOPP, který používá čtyři léky:

- Mostarda azotata
- Vincristina
- Procarbazona
- Prednisone

S výjimkou Prednisone, léky, které jsou uvedeny výše jsou všechny citotoxické, což znamená, že mohou zasáhnout mechanismy celulární reprodukce tak, že způsobují odumření samotné buňky. Účinek se netýká výhradně nádorových buněk; jinými slovy protinádorové léky nejsou schopny rozlišit mezi buňkami „dobrymi“ a zlými, ale poškozují a ničí závažným způsobem všechny buněčné prvky v reprodukční činnosti.

Ve vyšetření při ukončení chemoterapie následně podstoupil radioterapeutický program (v dostupné dokumentaci není lépe charakterizován) s úmyslem kompletně vyhubit populaci nádorových buněk.

O: ZAKT NA STRANĚ 50 VYPLÝVÁ, ŽE RODIČE BYLI INFORMOVÁNI O NEBEZPEČNÝCH LÉČEBNÝCH KŮRÁCH, KE KTERÝM BYL NUTNÝ JEJICH SOUHLAS?

V Aktech na straně 50 se doslovně uvádí:

„Pesaro, 09/05/79

Prohlašuji, že podstupuji dobrovolně linfografické vyšetření, a byli mi oznámeny jeho možné výhody i rizika“
a níže:

„Pesaro, 09/05/79

Prohlašuji, že podstupuji dobrovolně vyšetření kostní biopsie

a byly mi oznámeny jeho možné výhody i rizika“

V obou dvou případech, které nesou podpis Davidova otce, se nacházíme před formulací poučení a svolení (ostatně spíše všeobecné ve světle aktuálních teorií na téma svolení pacienta) předcházející provedení diagnostických invazivních kroků nezbytných

²³ Zvětšení mízních nebo lymfatických uzlin.

k lepšímu definování stádia, což znamená rozšíření nemoci v individuálním případě a tedy zaměřit útok zamýšlené léčby.

Informační moment a následné získání souhlasu, vyjádřených formulacemi uvedenými výše, musí být srozumitelné a týkat se výhradně projednávaných diagnostických šetření (linfografie a kostní biopsie) a nemohou být v žádném případě interpretovány jako informace a svolení k nebezpečným léčbám. Odpověď na otázku, jak je tato formulována, je tedy absolutně negativní.

O: MŮŽEME TEDY SOUDIT, ŽE OŠETŘUJÍCÍ LÉKAŘI INFORMOVALI RODIČE O NEBEZPEČÍ, ŽE DAVID BUDE STERILNÍ?

Princip poučení a svolení je předpokladem a základem vztahu mezi lékařem a pacientem v současném lékařství. Představuje moment oprávnění pro jakýkoliv lékařský zásah na člověku: lidské bytosti, s ohledem na jejich základní svobodu, musí být uvedeny do podmínek, kdy svobodně dají nebo odmítnou svůj souhlas ke každému zákroku, který se jich týká, po té co byly náležitě informováni o riziku, o možných výhodách, které léčba s sebou nese a o eventuálních alternativních terapiích.

Toto pravidlo zdůrazňuje význam individuální autonomie ve vztahu k léčebným kúram a vztahu k lékaři, klade na první místo vůli pacienta, jako určující faktor v procesu rozhodování, ze kterého vycházejí terapeutické alternativy.

Z právního pohledu, výchozí bod pro každý vztah v oblasti lékařské péče musí vycházet z Konstitucí, článek 32, který uvádí, že zdraví je „základním právem člověka a zájmem společnosti ... (*omissis*). Nikdo nemůže být nucen k lékařské péči, kromě zákonných ustanovení ... (*omissis*)“.

Cesta k plnému uznání principu poučení a svolení jako oprávnění ke každé lékařské péči jak vytyčeno důležitými etapami, mezi kterými uvádíme:

- Dokument Národního výbor biotiky (20/06/1992): Informace a svolení k lékařskému výkonu. Národní výbor biotiky je konzultivní orgán Vedení rady ministrů a jeho názory mají vysokou hodnotu, i když nemají zvláštní závaznou moc ne pro zákonodárce ne pro samotné lékaře.

- Nový Kodex Deontologie z 1998, kde je v článku 30 jasně potvrzena povinnost informovat pacienta: „Lékař musí poskytnout pacientovi nejvhodnější informace týkající se diagnózy, prognózy, výhledu a eventuálních diagnosticko-terapeutických alternativ a předvídatelných následků zvolených zákroků ... (*omissis*)“. V článku 32, kromě jiného, ukládá zvláštní povinnost zajistit svolení pacienta: „Lékař nesmí zahájit diagnostickou a/nebo terapeutickou činnost bez získání svolení (informato) pacienta ...(*omissis*)“. Směrnice Deontologického Kodexu mají pro lékaře závazný charakter, jsou považovány za vnitřní řád pro ty, kteří jsou zapsáni ve svazu, a jemu musí přizpůsobit své profesionální jednání.

Ve vyšetřovaném případě stojíme před chemoterapií, léčbou, která není jistě „banální“ nebo běžná (jako například léčba infekční nemoci antibiotiky), ale delikátní a vážná vzhledem k možným komplikacím jak *quoad vitam* tak *quoad valetudinem*.

Je třeba vzít do úvahy, že před zahájením léčby lékaři s Davidovými rodiči provedli informační rozhovor, během kterého jim byly oznámeny rizika a možné komplikace chemoterapie, mezi kterými je také sterilita.

Bohužel z lékařské dokumentace obsažené v Aktech a mnou prověřené, jakož i v té, kterou předložil Davolio při příležitosti znaleckém vyšetření, nevyplývá žádný formální čin, který dosvědčuje tento základní informační moment, ani obdržení souhlasu k léčbě. Jinak je třeba podtrhnout, že neexistuje žádaná právní povinnost, která váže souhlas pouze na psanou formu, s výjimkou řídkých případů, ve kterých existuje specifický

zákonny předpoklad (jako například Dekret 15/01/1991, který předpokládá svolení podepsané dárce).

Také z etického hlediska, je podstatná skutečnost informací o souhlasu a ne jeho forma, třebaže v posledním desetiletí, z důvodu všeobecného zhoršení vztahů mezi lékařem a pacientem, s geometrickým nárůstem soudních pří, se lékaři snaží stále častěji dávat přednost projevení vůle psanou formou jako nesporný důkaz souhlasu s terapií nebo všeobecně ke zdravotnímu ošetření.

O: SKUTEČNĚ MOHOU UVEDENÉ LÉČBY ZPŮSOBIT STERILITU?

Jak bylo již vysvětleno výše, působící mechanismus protinádorových léků spočívá v podstatě v zasažení replikačního procesu buněk, způsobuje zničení buněk, které jsou v aktivní fázi dělení (ty, které jsou nádorové). Mechanismus není tedy absolutně selektivní, citotoxické účinky se projevují všeobecně na všech tkáních, které se vyznačují vysokým buněčným turn-over, mezi nimi generační epitel seminiferálních váčků.

Schopnost chemoterapie způsobit vážné ohrožení tvorby spermat s progresivní oligospermii²⁴ (což je snížení koncentrace *spermatozoi*²⁵ ve spermatické tekutině) až k azoospermii (což je úplná absence *spermatozoi* ve spermatické tekutině) je dobře dokumentována v literatuře; zvláště schéma MOPP (použité při vyšetření) je schopné způsobit azoospermii u vysokého procenta léčených mužů. Spojení radioterapie s polichemoterapií (jak bylo učiněno u Davolio) geometricky zvyšuje toxicitu na zárodkových buňkách, s výsledkem vedoucím skoro pravidelně k azoospermii.

Je doložená možnost rekuperace alespoň částečného spermatického fondu; přesto v našem případě, přetrvávání azoospermie (doložené seminologickým vyšetřením provedeným v laboratoři nemocnice (*omissis* ...) v roce 1994) více než deset let od ukončení polichemoterapie a radioterapie vede k posouzení škody na varlatech jako v podstatě nezvratné.

O: NUTNÉ KLINICKÉ VYŠETŘENÍ DAVIDA DAVOLIO, ZDRAVOTNÍ KARTA A AKTA PŘÍPADU PŘIPOUŠTĚJÍ VĚDECKÝ ZÁVĚR, ŽE VYŠETŘOVANÝ SE STAL STERILNÍ NÁSLEDKEM LÉČBY, KTERÁ MU BYLA APLIKOVÁNA V DOBĚ DOSPÍVÁNÍ A S TÍMTO BYLI OBEZNÁMENI RODIČE LÉKAŘSKOU DEONTOLOGIÍ PACIENTŮ?

Problém ve skutečnosti zahrnuje dvě rozdílné otázky, na které je vhodné odpovědět odděleně.

1. Je absolutně pravděpodobný a vědecky správný závěr, že existuje souvislost mezi léčbou, kterou podstoupil pan David Davolio v době dospívání a azoospermii s následnou sterilitou doloženou seminologickým vyšetřením v roce 1994. Z lékařsko-zákonného hlediska vskutku vyplývá, že bylo plně vyhověno kritériu vhodnosti uvažované jako odpověď na podstatu účinku účinnosti případu (*causa aequat effectum*). Pro doplnění je nutné říci, že LH je samo o sobě schopno způsobit jisté zhoršení seminologických parametrů prostřednictvím mechanismů, které úplně neznáme a jsou tedy předmětem hypotézy; přesto je takové ohrožení vyjádřeno obvykle v mezích oligospermických, lehčích nebo zřídka těžších, ale ne azoospermii. Můžeme proto považovat za uspokojivé i vylučovací kritérium, které spočívá v eliminování každého podobného případu způsobem, který izoluje jeden faktor zkoumající původ, kterému je přisuzován zkoumaný efekt.

²⁴ Snížení počtu spermií.

²⁵ Buňky, ze kterých se vyvíjí spermie.

2. Rozdílný je naopak případ dotazu týkajícího se informovanosti rodičů pacienta ohledně možné sterility jako následku chemoterapie a radioterapie. Ve skutečnosti leží na zdravotnících, na úrovni teoretické a všeobecné, deontologická odpovědnost informovat rodiče pacienta ohledně komplikací, které se mohou vyskytnout při použití uvedené léčby, v léčebném postupu není možné uvést žádný vědecký závěr týkající se důslednosti, šíře a obsahu tohoto konzultačního a poradního momentu. Což je z několika důvodů, mezi prvními chybějící dokument, který jasně svědčí o kvalitě přípravných informací pro získání souhlasu a vedlejších účinků, které by byly jasně vyjádřeny. Na druhém místě se nesmí zapomenout, že diagnóza nádorové nemoci u dospívajícího člověka je pro rodiče vždy dramatická chvíle, charakterizovaná vysokou emotivností a prožíváním úzkostí při uskutečňování velmi důležitých a nejistých rozhodnutí. V těchto podmínkách je možné, že informace a komunikace jsou převáděny jinam a v problematických naléhavých chvílích, jako prognóza *quoad vitam*, je implicitně chemoterapií vyvolán strach z eventuální hospitalizace a utrpení. Jinými slovy je třeba zvážit nejen schopnost komunikace lékařského personálu, ale také schopnost pacienta (nebo v tomto případě příbuzných) naslouchat zprávě, která není nikdy pouze chladnou informací, ale vždy s sebou nese znaky emoce a hluboké vnitřní prožitky. Z důvodů zde uvedených není možné učinit závěr apodiktickým způsobem, že rodiče Davolia byli informováni o eventuálních a specifických následcích chemoterapie na synovu plodnost, zrovna tak se analogicky nemůže učinit závěr, že takové úvahy byly opomenuty, spíše se zdá pravděpodobné, že se lékaři ve všeobecný informačním přístupu k problému radioterapie alespoň zmínili o negativních následcích na budoucí schopnost plodnosti pacienta.

Pesaro, 22.07.2002

Seznam příloh:

Je přiložena kopie dokumentace uvedená níže a předložená panem Davidem Davolio v sídle návštěvě znalce:

1. Odborná zpráva z oddělení Hematologie polikliniky (*omissis ..*), dne 18/06/1979
2. Odborná zpráva z oddělení Hematologie polikliniky (*omissis ..*), dne 25/07/1979
3. Odborná zpráva z oddělení Hematologie polikliniky (*omissis ..*), dne 30/08/1979
4. Odborná zpráva z oddělení Hematologie polikliniky (*omissis ..*), dne 05/10/1979
5. Odborná zpráva z oddělení Hematologie polikliniky (*omissis ..*), dne 13/11/1979
6. Lékařské osvědčení ze dne 08/01/1993 vydané MUDr. (*omissis ...*), z z Institutu hematologie (*omissis ...*)
7. Vyšetření spermatické tekutiny provedené dne 25/08/1994 v laboratoři nemocnice (*omissis ...*)

VÝPOVĚĎ ZNALCE

Dnes 28/08/02 v sídle tohoto soudu, před ctihodným předsedou senátu a níže podepsaným kancléřem předstoupil MUDr. (*omissis ...*), známý soudu, znalec ve výše uvedeném případě, který po té co složil přísahu, takto vypovídá:

1. Předkládám „Znalecký posudek žalované strany, pana DAVIDA DAVOLIO“, který se skládá z 8 (osmi) tištěných stran a 7 (sedmi) příloh, které jsme vyhotovili se žalovanou stranou v místě, kde byl proveden znalecký rozhovor.

2. Na otázku odpovím, že se domnívám, že pan Davolio nechtěl podstoupit odborné vyšetření, z důvodu neopakování prožitých bolestných zkušeností. V každém případě mám za to, že závěry učiněné na základě dokumentace, by nemohly být v žádném případě změněny na základě výsledku přímého klinického vyšetření. Usuzuji, že paní Barbieri nemohla mít žádným způsobem podezření na manželův stav na základě jednoduchého pozorování, protože v tomto případě dokumentovaná azoospermie nemá žádný vliv na sexuální funkci subjektu.

3. Uvedené závěry mají určitý stupeň vědecké jistoty v otázkách č. 2, 3, 5; naopak v otázce č. 4 mají hodnotu pravděpodobnou; co se týká otázky č. 6 hodnotu vědecké jistoty má závěr „že pacient se stal sterilním z důvodu léčby, kterou podstoupil v době dospívání“, zatímco závěry týkající se informovanosti rodičů ze strany lékařů mají hodnotu pouze pravděpodobnou.

☞ **Dekret o zveřejnění akt (01.10.2002)**

☞ **Dekret o uzávěru řízení (11.11.2002)**

ANIMADVERSIONES DIFENSORIS VINCULI PRIMAE INTANTIAE

1) **FACTI SPECIES:** Paní Barbieri Annalisa, narozena v Pesaru 21/04/66, bydlištěm v (*omissis ...*), se ve věku šestnácti let seznámila s panem Davolio Davidem, narozeným v Pesaru 21/12/65 a bydlištěm (*omissis ...*). Asi po jednom roce spolu začali chodit a brzy se zasnoubili: jejich vztah byl vážný a směřoval k manželství. Vskutku po promoci pana Davolio a po té co získal práci se rozhodli pro sňatek. Paní Barbieri toužila, ze své strany, vytvořit rodinu a pan Davolio se nikdy neprojevil protikladně, i on toužil mít děti. Byli oddáni ve farním kostele v (*omissis ...*), diecéze Pesaro.

Asi po jednom roce manželského soužití, následkem nehody, podstoupil pan Davolio vyšetření na plodnost: tehdy vyšlo najevo, že v důsledku chemoterapie, kterou byl jako chlapec léčen, mu způsobila sterilitu. Tato situace zasáhla obě dvě strany: paní Barbieri, ze své strany, byla touto skutečností poděšená, věřila, že rodiče Davolio tento fakt zamlčeli; Davolio dospěl k tomu, že ji obvinil, že mu odhalila tuto smutnou skutečnost. Jejich manželská rovnováha kolísala až do bodu, kdy Barbieri obviněna, že nechce děti, protože je proti umělému oplodnění semenem dárce, se rozhodla pro rozluky, bylo to v 1999.

Dne 09/11/1999 soud v Pesaru potvrdil rozluky dohodou.

2) Dne 02/06/2000 předložila paní Barbieri Annalisa libelní žalobu u kompetentního regionálního církevního soudu (*omissis ...*), se žádostí o neplatnost svého manželství uzavřeného s panem Davolio Davidem.

Dne 09/06/2000 byl vydán dekret o ustanovení soudu, a dne 20/02/2001 byl vydán dekret o přijetí žaloby a zároveň předvolání stran k soudu.

Při zasedání ke stanovení shody v předmětu sporu dne 27/03/2001, za nepřítomnosti žalované strany, byla stanovena pochybnost dle následující formulace: „zjišťuje se neplatnost vyšetřovaného manželství pro

1) omyl co do vlastnosti osoby přímo a hlavně vyžadované ženou, žalobkyní, ex kán. 1097 § 2,

2) podvod uskutečněný na ženě dle kán. 1098“.

Dne 21/05/2002 byl vydán dekret o nominaci znalce ex offio pro stanovení sterility muže, v případě obžalovaného.

Dne 01/10/2002 byl vydán dekret o publikaci akt případu.

Dne 11/11/2002 byl vydán dekret o závěru vyšetřovacího řízení.

3) IN IURE: Omyl: Omyl spočívá v nesprávném hodnocení nebo znalosti některého skutku. Právně je takovýto omyl orientován do nesprávné znalosti a představení skutku druhého (kán. 1097) nebo soudních předpisů (kán. 1099), které vedou k rozporu mezi prokázanou vůlí *ex erroris influxu* a hypotetickou nebo interpretující vůlí, která by byla kdyby nedošlo k omylu (srov. *Dorám Stankiewicz*, diei 27 ianuarii 1994, v *A.R.R.T. dec. LXXXVI*, p. 57/3).

Omyl je proto chybou znalosti určitého právního skutku. Ale ne jakýkoliv omyl týkající se skutku jej činí neplatným, ale pouze ten, který zahrnuje to, co tvoří samotnou podstatu nebo podmínku *sine qua non* (srov. kán. 126).

V kanonické doktríně o manželství je omyl zahrnut mezi nedostatky shody, která je skutkem vůle, zákoně projevené, „*quo vir et mulier foedere irrevocabili sese mutuo tradunt et accipiunt ad constituendum matrimonium*“ (kán. 1057, §2).

4) Ex kán. 1097 §2 CIC '83 „*Error in qualitate personae, etsi det casuam contractui, matrimonium irritum non reddit, nisi haec qualitas directe et principaliter intendatur*“.

Proto ne jakýkoliv omyl činí manželství neplatným, i když *det causam contractui*, ale pouze jestli se sám týká té vlastnosti hlavně a přímo vyžadované partnerem.

Omyl musí spočívat v jedné vlastnosti spolupartnera: takováto vlastnost se musí týkat vlastností psychických, fyzických a sociálních, ale nesmí být určující osoba, protože *illa identificans redundans in errore personae* (srov. kán. 1097 §1): v praxi se jedná vlastnostii, které nejsou takové, aby fyzicky identifikovali tuto osobu. Přirozeně schopnosti, o kterých jedná kánon musí být seriózní a ne lehkovážné: v praxi církevní právo vyžaduje, aby tyto schopnosti nebyly pošetilé nebo nedůležité, protože by zlehčily samotný účel manželského souhlasu.

5) Kromě jiného je vhodné, aby tyto schopnosti byly považovány mýlícím se (*errante*) jako převládající v předmětu souhlasu: vskutku mýlící se (*errante*) musí vyžadovat, aby očekávaná schopnost byla přítomna u druhé strany, protože, kdyby nastaly pochybnosti, nedošlo by k omylu. Takový údaj rozliší omyl od podmínky (předpokladu): v prvním případě je jeden ze snoubenců přesvědčen, i když chybně, že druhá strana má určitou schopnost, a proto dá svůj vlastní souhlas k sňatku; v druhém případě, si naopak jeden ze snoubenců není jistý přítomností určité schopnosti u druhé strany, nachází se ve stavu pochybností a svůj vlastní souhlas podmíní tím, že jinak, v případě jistoty, i když chybně, by jej nedala. Omyl vzniká ve skutečném poznání mýlícího se, že daná schopnost je přítomna u druhé strany a je to právě taková schopnost, která je předmětem okamžitého vlastního souhlasu, ne pouze nepřímého nebo obecného.

6) Kromě toho schopnost druhé strany musí být poškozeným přímým nebo prvořadým a převládajícím způsobem požadovaná, a je hlavní, to znamená, že schopnost musí být bezprostředním předmětem vlastního souhlasu: to s sebou nese, že taková schopnost

nesmí být vedlejší nebo nepodstatná k souhlasu, ale doprovázející samotnou podstatu osoby (srov. *coram* Stankiewicz, *diei 24 octobris* 1991 v: R.R.Dec. LXXXIII, p. 676/11).

7) Podvod: Ex kán. 1098 se stanoví že: „*Qui matrimonium init deceptus dolo, ad obtinendum consensum patrato, circa aliquam alterius partis qualitatem, quae suapte natura consortium vitae coniugalis graviter perturbare potest, invalide contrahit*“

Pomůcky tohoto předpisu jsou tedy: 1) že manželství bylo uzavřeno podvodem; 2) že tento podvod byl učiněn za účel získání souhlasu; 3) že předmětem podvodu je jedna schopnost druhé strany; 4) že tato schopnost může ze své podstaty vážně zneklidnit manželské soužití.

Co se týká první pomůcky je nutné, aby podvod, což jsou intriky a machinace, nebo zatajení a mlčení, v případě podvodu z nedbalosti byly *causam dans* manželského souhlasu. Jinými slovy bude mít právní závažnost to uzavřené manželství, ve kterém byl učiněn podvodný skutek na jedné straně, která by jinak manželství neuzavřela.

8) Co se týká druhé pomůcky je nutné, aby byl takový podvodný čin uskutečněn pouze za účelem získání manželského souhlasu *deceptus*: ve skutečnosti podvod, který není proveden za takovýmto účelem není v oblasti církevního manželství důležitý.

9) Třetí pomůcka vyžadovaná předpisem je, aby předmětem podvodu byla jedna schopnost u druhé strany: schopnost může zahrnout jakýkoliv způsob být „*dell'ens*“, a zvláště každá jeho výhoda, charakteristika nebo zvláštnost vhodná k odlišení od ostatních *ens* (srov. ZINGARELLI E., *Vocabolario della lingua italiana*, Bologna 1970, p. 878). Na základě nauky a jurisprudence se termín „schopnost“ týká více nebo méně cenných atributů, které osoba vlastní. V každém případě, i když neexistuje seznam schopností, tyto nesmí být zaměněny s očekáváním, předpoklady nebo nadějemi, které mohou, i podvodně, vzbuzené v duši jednoho ze snoubenců.

10) Čtvrtá a poslední vyžadovaná pomůcka pro lepší zjištění podvodu je taková schopnost, která ze své povahy může vážně zneklidnit manželské soužití. Takovouto schopnost, *deceptus* nesmí vskutku především a přímo vyžadovat, jako ve skutkové podstatě omylu, ale musí, pro svou povahu, zneklidnit vážným způsobem manželské soužití.

11) Ohledně důkazů, je především třeba dokázat existenci omylu u podvedeného v době svatby; rovněž se takový omyl musí dokázat tím, že byl podvedeným pochopen jako přímý a důležitý pro manželský souhlas nebo, v případě podvodu, že jeho povaha takováto schopnost může vážně ohrozit manželské soužití.

U omylu je třeba ověřit v jaké míře byla tato schopnost poškozeným vyžadována, anebo jakou hodnotu měla tato schopnost před vyslovením manželského slibu; u omylu podvodem je třeba ověřit podvodný skutek ze strany *deceptoris ad inducendum alteram partem in errorem de qualitate perturbante graviter consortium vitae coniugalis*.

Přímý důkaz je vyjádřen soudním nebo stragiudiziale doznáním poškozeného nebo *deceptor*, potvrzený hodnověrnými svědky nebo nepopíratelnými dokumenty.

Nepřímý důkaz se získá z c.d. *criterium reactionis*, což znamená z chování jednoho ze snoubenců k partnerovi nebo *deceptor*, když zjistí omyl nebo podvodný skutek, který byl na něm spáchán, takový který v případě netolerance vzhledem k partnerovi a manželství, se musí předpokládat jako omyl ohledně jedné schopnosti partnera nebo když byl podvodný skutek uskutečněn za účelem získání manželského souhlasu, který by jinak nebyl dán.

12) IN FACTO: z výpovědi žalující strany jasně vyplývá její láska k dětem a dostatečně její touha mít děti z vlastního manželství. Sterilita Davolia, zjištěná nejen ve faktech

případu ale také znalcem ex offio (srov. Summ., znalecký posudek), jí jistě otřásla protože podobný problém má odezvu v průběhu let.

Co se týká nepřímých důkazů vlastního omylu, nebo c.d. criterium reactionis, neexistuje jednoznačný a jistý výsledek. Vyplývá, že žalobkyně odhalila sterilitu Davolia zároveň s ním, v jeho důsledku nehody, kterou utrpěl v roce 1994: ale manželství trvalo od tohoto odhalení ještě čtyři roky, během kterých žalobkyně pokračovala v normálním chování vzhledem k manželovi, navštěvovala s ním i kurzy tance (srov. Summ. 9/5-6).

Proč tedy čekala tak dlouho s rozlukou? Jestli opravdu tolik stála o to mít děti z vlastního manželství, jak poznala pravdu, jak to, že Davolia neopustila? A tvrzení, které ona sama považuje za podstatné „Když jsem znovu získala vyrovnanost, našla jsem sílu navrhnout mému manželovi rozluku.“ (Summ. 3/8) se nezdá příliš přesvědčivé, když vidíme výsledky vyšetřování uvedené výše. Kromě toho samotná žalobkyně přiznává, že když se dozvěděla o manželově sterilitě, „snažila jsem se krizi překonat a nepřenášet tento problém na Davida“ (Summ., žaloba). Žalobkyně dokonce na sebe bere nejen vlastní utrpení, ale i utrpení svého partnera, který je takovouto skutečností zajisté otřesen. Tak se evidentně rozhodla překonat krizi tím, že jej bude držet daleko od faktu, že je sterilní a nemůže jí dát děti.

Co se týká podvodu, žalobkyně kromě toho neskrývá okolnosti a zřejmá fakta týkající se eventuálního podvodného činu spáchaného rodiči Davolia a rovněž pouhý a jediný účel uzavření sňatku.

13) Co se týká svědectví, žádný svědek nevyovídá, že rodiče Davolia, nebo Davolio sám, věděli o nemoci, která jej zasáhla (srov. Summ. 4/6; 5/5-8; 6/5-7; 7/6-7; 8/1; 12/5) ani že drželi v tajnosti takovouto pravdu za účelem uzavření sňatku. Naopak, léčba, kterou žalovaný podstoupil jako chlapec, tudíž v době velmi vzdálené od zasnoubení a svatby: mohli to odhalit alespoň synovi, kdyby o tom opravdu věděli, i následky léčby; ale toto se nenastalo: proto i když rodiče žalovaného o tom nevěděli, není dokázáno, že jejich potenciální podvodný čin zatajení byl uskutečněn za účelem získání souhlasu k sňatku žalobkyně. Proto, po shlednutí výsledků vyšetřování, co se týká podvodu uskutečněného na žalobkyni nejsou údaje.

Pan **Ivano Barbieri**, otec žalobkyně, potvrzuje touhu dcery mít děti (srov. Summ. 4/4), podstatný údaj pro manželství a že by nikdy nepřijala manželství bez dětí (srov. Summ. 4/4, 4/ex offio.).

Paní **Luana Bordin**, matka žalobkyně, také ona potvrzuje touhu žalobkyně mít děti (srov. Summ. 5/4) a zvláště, že dcera by si Davolia nikdy nevzala, kdyby znala pravdu (srov. Summ. 5/ex offio.).

Paní **Chiara Terenzio**, přítelkyně žalobkyně od roku 1984, i ona potvrzuje lásku Barbieri k dětem a její touhu mít v manželství děti, protože je pokládala za podstatné (srov. Summ. 6/4). Svědkyně nevěděla o problémech dvojice během manželství a zrovna tak o sterilitě žalovaného dříve než v roce 1999, v blízkosti rozluky manželů (srov. Summ. 6/5-7). Svědkyně sděluje důležitý údaj pro hodnocení *criterium reactionis*, čili sděluje, že asi po jednom roce manželství se přestěhovali do bytu v blízkosti rodičů Davolia a vypráví, že Annalisa s tímto nebyla moc spokojená z důvodu silného vztahu, který byl mezi Davidem a jeho matkou: „Brzy vtíravost Davidovy matky, kterou David poslouchal více než ženu, způsobila Annalise napětí a starosti.“ (Summ. 6/5-7). Tento fakt nás vede k domněnce, že to nebylo až tak odhalení nemoci u Davolia, které vyprovokovalo narušení vztahu, který po tomto odhalení trval ještě čtyři roky, ale mnoho jiných okolností, mezi jinými i vměšování matky Davolia do jejich manželského života a fakt, že žalobkyně byla postavena až na druhé místo vzhledem ke tchyni.

Pan **Italo Mangini**, přítel Barbieri, jako ostatní svědci potvrzuje jedinou touhu žalobkyně po sňatku a mít děti (srov. Summ. 7/3-4); další údaje týkající se podvodu, jako ostatní svědci, neví nic.

Paní **Francesca Falciani**, přítelkyně žalobkyně od roku 1995, potvrzuje neznalost Davolia týkající se jeho vlastního fyzického stavu (srov. Summ. Sess. 8) a utrpení Barbieri, protože nemůže mít od manžela děti. (srov. Summ. Sess. 8).

Paní **Agata Serio**, přítelkyně Barbieri od roku 1997-98, poznala ji spolu s příslušnými přáteli během tanečního kurzu. Pouze po rozluce se dozvěděla o celé manželské události (srov. 9/5-6).

Posledním svědkem je matka žalovaného, která potvrzuje, že v době léčby dospívajícího syna jí nebylo řečeno, že by léčba mohla mít následky na plodnost, ba dokonce jí bylo sděleno, že během radioterapie byla učiněna opatření, aby se zabránilo poškození rozmnožovacího ústrojí syna (srov. Summ. 12/3; 12/5).

Proto, s takovouto výpovědí, se uzavírá kapitola podvodu, protože neexistují údaje, které by mohly vzbudit domněnku o podvodném jednání ze strany rodičů Davolio.

14) V aktech je taktéž přítomen názor jednoho znalce jmenovaného ex offio, aby učinil jistou sterilitu žalovaného. Znalec potvrzuje, že na základě kombinované léčby, kterou vyšetřovaný podstoupil v době dospívání, se Davolio stal sterilním (srov. Summ. Výpověď znalce/3). Znalec zrovna tak v odpovědi na otázku ex offio, tvrdí, na základě faktů, že rodiče Davolia byli pravděpodobně lékaři informováni o riziku možných komplikací chemoterapie, ale na základě skutků, neexistuje o tomto žádná lékařská dokumentace, „vše zůstává v oblasti pouhé pravděpodobnosti“ (Summ., Výpověď znalce/3).

Ve světle výsledků vyšetřování jsme nenašli elementy, na kterých by se zakládal požadavek žalující strany ohledně důvodu neplatnosti z podvodu: neexistují jistoty ohledně faktu, že rodiče Davolia věděli o sterilitě svého syna ani, v opačném případě, že tuto informaci před žalobkyní drželi v tajnosti za účelem dosažení manželského souhlasu.

Co se týká omylu ohledně schopnosti žalovaného ze strany žalobkyně je uvedena láska ženy k dětem a její touha mít vlastní děti; co se týká nepřímého důkazu nejsou jednoznačné údaje. K odhalení nemoci došlo po roce manželství, čili v roce 1994, a ona se rozhodla vzít na sebe nejen svoje útrapy, ale i útrapy svého druhá, aby jej netížila takováto skutečnost. Takto se evidentně rozhodla překonat krizi, držela jej nezávisle na faktu, že je sterilní a nemůže mít děti.

Z výsledku vyšetřování je jistě série faktorů, mezi kterými je skutečnost, že Davolio na ni svalil vno ohledně znalosti pravdy a později i odpovědnost, ze to, že nemají děti, protože nebyla přístupná k umělému oplodnění. Toto vše navíc s vměšováním matky žalovaného, která byla dávana přednost. Pravděpodobně pouze po všech těchto faktech se žalobkyně dostala do krize, a rozhodla se najít pomoc u specialisty; pouhá pravda jí nezpůsobila žádné roztrpčení vzhledem k partnerovi a proto se od něj neodloučila v dané chvíli, ale až po několika letech, možná i po seznámení s jiným mužem, ke kterému – dle akt – došlo ještě před rozlukou (srov. Summ. 4/7). Až v roce '96 podstoupila specializovanou léčbu, která by jí pomohla překonat tento moment, taková, která jí však umožnila mít plný vztah s manželem a s ním také navštěvovat kurzy tance. Nezdá se, že je nepřímý důkaz jasný a jednoznačný.

Pro to, co je uvedeno výše se žádá, aby na obě shodné pochybnosti byla dána negativní odpověď.

..., 28/11/2002

Obhájce svazku

RESTRICTUS IURIS ET FACTI PRO ACTRICE

SKUTKOVÁ PODSTATA

Annalisa a David se poznali, krátce po období dospívání: jí bylo šestnáct let a jemu sedmnáct. Brzy se zasnoubili a jejich vztah směřoval k manželství.

Asi po desíti letech se rozhodli ke sňatku. I když rozhodnutí bylo společné, více o svatbu usilovala Annalisa, toužila po rodně obdařené dětmi.

Po obdržení dispensu pro Davida (který není pokřtěný) se vzali 4. září 1993 ve farnosti (*omissis ...*).

Asi po roce manželství podstoupili testy na plodnost a objevili, že je David sterilní; příčinou byla chemoterapeutická léčba, kterou byl léčen v důsledku nemoci, jíž byl zasažen v šestnácti letech.

Zpráva vyvolala mezi oběma rozkol: Annalisa se cítila podvedena rodinou Davida, která, s velkou pravděpodobností, věděla o následcích léčby, ale snoubence syna nic neřekla.

Annalisa, pro kterou jsou děti v manželství podstatné, by se neprovdala, kdyby o sterilitě Davida věděla.

Krise se stala nezvratnou, také proto, že Annalisa odmítla umělé oplodnění semenem dárce, jak naopak chtěl David a jeho rodina. Mladá žena musela také podstoupit psychoterapii, aby překonala momenty hrozná krize a zmatku.

Po nějaké době se přidala rozluka, provázená velkým utrpením, která byla potvrzena civilním soudem v (*omissis ...*) v říjnu 1999.

2. června 2000 Annalisa Barbieri předložila tomuto církevnímu soudu žalobu, ve které žádá o uznání neplatnosti svého manželství z důvodu zásadního omylu na straně ženy, žalobkyně v případě.

Byla stanovena soudní stání, pochybnosti byly stranou žalobkyně uvedeny, a přesně se zjišťuje neplatnost manželství z důvodu omylu jedné schopnosti žalovaného přímo a hlavně vyžadované, dle kán. 1097 §2, CIC. Při soudním stání pak byl dodán další důvod: zjišťuje se neplatnost manželství z důvodu podvodu uskutečněném na ženě, dle kán. 1098. Žalovaný se nedostavil k soudnímu stání určenému k dosažení shody, ale zaslal dopis, ve kterém se nestaví proti tomu, aby *Annalisa pokračovala v této žádosti o neplatnost*, souhlasí s obsahem žaloby, ponechává stranou poznámku týkající se znalost faktu, že nemůže mít děti ze strany rodičů žalovaného, okolnost, kterou rozhodně popírá.

Po ukončení vyšetřování a výslechu žalující strany, č. 6 svědci, které sama uvedla, č. 1 svědek č. 2 uvedený *ex offio* a ukončení lékařského šetření žalovaného, dekretem z 11. listopadu 2002 bylo vyšetřování prohlášeno za ukončené.

Při uskutečňování uděleného zmocnění, předkládám tento můj *restrictus iuris et facti* pro žalující stranu, vyhrazuji si případné odpovědi na připomínky obhájce svazku.

IN IURE

1. Použité kánony pro skutkovou podstatu jsou 1097 co se týká omylu, a 1098 co se týká podvodu. Kánon 1097 CIC uvádí: *§1. Error in persona invalidum reddit matrimonium. §2 Error in qualitate personae, etsi det causam contractui, matrimonium irritum non reddit, nisi haec qualitas directe et principaliter intendatur.*

Kánon 1098 CIC uvádí: *Qui matrimonium init deceptus dolo, ad obtinendum consensu patrato, circum aliquam alterius partis qualitate, quae suapte natura consortium vitae coniugalis graviter perturbare potest, invalide contrahit.*

V obou skutkových podstatách vyšetřování, se jedná o omyl jednoho ze dvou smluvních stran. Jsou však rozdílné typologie omylu, příčiny a následky.

Dříve než se pustíme do podrobnějšího vyšetřování, se zdá být vhodné upřesnit některé základní linie seřazení různých postav omylu, které, dle platného práva, mají vliv na platnost manželství.

Ještě před úvodem. Zákodárce, dodržuje pečlivě jurisprudenci, předpokládá neplatnost manželského souhlasu v případech, které nás zajímají, k vyšetření pravdy, která má vládnout v mezilidském vztahu snoubenců připravujících se k manželství se zřetelem ne manželský svazek. Když jeden nebo oba snoubenci připravující se k manželství, i když chtějí svými schopnostmi vybudovat opravdové manželství, se odevzdávají jeden druhému způsobem, který není totožný s vlastní podstatou manželství, je toto darování se nesprávné z důvodu omylu ve znalosti partnera nebo jedné jeho vlastnosti přímo a hlavně vyžadované (kán. 1097, §1 a 2), nebo jeho darování se je ovlivněno omylem motivovaným neupřímností nebo zatajováním se strany druhého (nebo, se poznamenává, i třetím), který zamaskovává podvod, jehož prostřednictvím se zakrývá přítomnost nebo nepřítomnost jedné vlastnosti, která může vážně narušit *consortium totius vitae* (kán. 1098), tehdy je manželství neplatné.

Zdá se tedy podstatné prověřit skutkovou podstatu omylů týkajících se uspořádání???

2. Omyl. Kanonisté a klasická jurisprudenc definují omyl jako *falsa rei apprehensio* nebo *falsum de re iudicium*, definice, která je motivována scholastickou filozofií.

V nauce však existují definice, které jsou výstižnější a komplexnější, a které mohou být více nápomocny při řešení případu, který nás zajímá.

V právu je problém omylu hlavně namířen k hodnocení následků omylu na lidské činy (tak uvádí A. Bertola, *Errore nel diritto*, in *Enciclopedia Cattolica*, vol V. 522).

R. Funghini naléhavě podotýká že, ve směru takového tvrzení se jeví více vhodné pojetí omylu vztahujícího se k *falsum iudicium* než k nesprávné *apprehensio* (tak R. Funghini, *Errore sulla qualita della persona direttamente e principalmente intesa*, in *Errore e dolo nel consenso matrimoniale canonico*, L.E.V. 1995, 39 a násl.) a tedy filozofické pojetí musí být doplněné psychologickým. Takto může přejmout charakteristiky chybného představení skutečnosti, na základě kterého se posuzují závažná fakta nebo činy, které ve skutečnosti neexistují a naopak.

Tak se má za překonané i pojetí rozsudku pro zahrnutí toho přesvědčujícího nebo přemlouvajícího, který určuje vůli.

3. Různé podoby omylu. Věrohodnější teorie v podstatě činí odkaz na tři oblasti (tak např. P. Moneta, *La qualita che per sua natura puo gravamente turbare il consorzio della vita coniugale*, in *Errore e dolo nel consenso matromoniale canonico*, LEV 1995, 123 a násl.).

1. Omyl osoby, ale také omyl na jedné podstatné vlastnosti osoby, včetně *omyl co do osoby*, viz kán. 1097 § 1, když sledujeme směr interpretace, který považuje termín osoba ne jako fyzickou individualitu, ale jako subjekt obdarovaný mnoha vlastnostmi a charakteristikami, které podstatným způsobem přispívají k vymezení osobnosti, tím, že ji činí danou osobou.
2. Omyl na jedné vlastnosti přímo a hlavně vyžadované (kán. 1097, § 2).
3. Omyl způsobený podvodem (kán. 1098).

Tyto tři obrazy zahrnují oblasti jejichž význam se šíří různými směry ze svého středu.

Nejužší oblast se týká omylu, který spočívá v jedné podstatné vlastnosti osoby, ve které má vlastnost důležitost pro sebe samou jako prvek, který činí osobu způsobilou, a toto nezávisle na specifickém uvážení, jestli ji partner měl nebo z eventuálního podvodu, který byl na ni učiněn.

Jedno rozšířenější přezkoumání osobních vlastností se ověřuje, když jsou předmětem zvláštního subjektivního zkoumání druhého partnera: jedná se o vlastnosti, které samotné nemusí být závažné, protože neovlivňují osobu radikálním způsobem, ale stávají se tím, protože jsou partnerem přímo a hlavně vyžadované.

Oblast přezkoumání omylu se dále rozšiřuje obrazem podvodu. Jedná se o vlastnosti, které nejsou podstatné pro utváření osoby, které nemají význam pro zvláštní oblibu, jejímž předmětem se pro partnera staly, ale které mají význam v dalším profilu, v jejich schopnosti vážně narušovat společný manželský život, a toto jen když byl omyl způsoben podvodem.

4. Omyl na vlastnosti osoby přímo a hlavně vyžadované (kán. 1097 § 2).

Kán. 1097 není požadován pro vyšetření ve skutkové podstatě. Proto se o tom u tohoto soudu nebude dále jednat.

Kodex objasňujícím způsobem neurčuje ani neindikuje vlastnosti *errorem personae redundantes*.

Jurisprudence roty vzala a bere do úvahy početné „vlastnosti“: vlastnosti morální, občanský stav jednoho nebo druhého partnera, schopnosti plození, zdraví všeobecně, zvláště nepřítomnost mentální nemoci, těhotenství ženy ...

Tato objasnění vlastností neutváří, jak zdůrazňuje prof. Bonnet, určující moment smyslu manželství, „*non individuando la persona per tutti, ma per il solo che interessi l'economia sulla quale verte il nostro discorso e cioè l'altro hubeňte*“ (P.A. Bonnet, *Shoda*, v *Církevní manželství mezi tradicí a obnovou*, L.E.V. 1985, 182).

Tribunál římské roty nebere do úvahy účel relevantnosti pouze ty, které mohou být definovány jako vlastnost zcela náhodná, banální a povrchní, i když se dosvědčuje: *procul dubio gravitas non solum obiective, sed et subiective spectanda est* (c. Funghini, *Bangaloren*, 28. 11. 1990, n.3).

O tomto tématu jednal také Svätý otec v projevu k Římské rotě v roce 1993, kde – kromě jiného – řekl: „*l'error in qualitate personae* může učinit souhlas neplatným pouze tehdy, když jedna vlastnost, ne povrchní ani banální, která je *přímo a hlavně vyžadovaná*, jak účinně potvrdila jurisprudence roty.“

5. Schopnost plodit. Důležitost ve skutkové podstatě omylu. Zdá se, že jurisprudence v některých případech se pohybuje směrem ne poskytnout přílišné objasnění účelu neplatnosti ex kán. 1097 §2. Vskutku se uvádí: *Velmi těžko může být plodnost považována za vlastnost, která může být aplikována jak je uvedeno v kán. 1097, §2 CIC, právě proto, že málokdy se někdo vdává nebo žení a jasně vyjádří svou vůli vzhledem přítomnosti schopnosti plodit u partnera* (tak např. oblastní církevní soud Campano, 19. 12. 1994, Silvestri, Ponente, v *Církevním právu* 1995, III, 248 a násl. s odvoláním na nauku a jurisprudenci).

Přesto tato věc není sama od sebe vyloučená, jedná se o vyšetření existující vůle, majíce na zřeteli význam kán. 1097 §2, omyl, který má vliv na samotnou platnost manželství není ten, který se týká jedné vážné a určující vlastnosti, podstatné v základě objektivního kritéria, ale toho, který se týká jedné vlastnosti, která je *directe et principaliter intendantur*, jedné vlastnosti, která právě v konkrétním způsobu pochopení a myšlení snoubence, má prioritní a podstatný význam pro vytvoření společného života s jednou určitou osobou. Kritérium však nesmí být objektivní ani subjektivní (tak Moneta, *Manželství v novém církevním právu*, Genova 1991, 160).

Jak je uvedeno výše mohou nastat případy, uvedené v kán. 1097 §1, kde je manželství uzavřeno výhradně (nebo skoro výhradně), protože je vyžadována tato určitá vlastnost partnera a v tomto bodě se vyžaduje, aby samotná identita druhého byla jakoby zahrnuta v této vlastnosti (tak např. Pompedda, *Studie práva církevního manželství*, Giuffrè, Milano, 1993, 221), stejně tak mohou existovat případy, ve kterých jedna vlastnost (která nemá nepostradatelnost první) je přímo a hlavně vyžadovaná, tak že spadá do kán. 1097 § 2.

Pro odkazy jurisprudence se cituje Chilven, 26.05.1989, c. Faltin, v *Církevním právu* 1991, II, 77 a násl.).

6. Vlastnost, která vážně narušuje společný manželský život (kán. 1098 CIC).

Oblast významu omylu na jedné vlastnosti se šíří dále a rozdílně od případu podvodu. Nepodstatné vlastnosti pro utváření osoby a které nemají význam pro zvláštní oblibu, jejíž se staly předmětem jednoho z partnerů, mohou získat důležitost pod profilem schopnosti vážně narušit společný manželský život, i když omyl byl učiněn podvodem.

Kritérium odkazu, uvádí nauka (pro vše viz Castano, *Svatost manželství*, II ed., 585) *musí být normální manželský život. Manželský život, který spočívá v totius vitae consortium nebo, jak uvádí konstituce Gaudium et Spes, v důvěrném communitas vitae et amoris, které je především vztahem mezi osobami, který je ve svůj čas charakterizován alespoň dvěma znaky, vzájemným neustálým darováním se a platností pro celý život.*

Konkrétněji, existují dva směry, na které se modely odkazují, jeden abstraktní a typický pro manželskou jednotu, menšinový, druhý směřující k položení *qualitas* do vztahu především s jednotlivou a konkrétní manželskou událostí, se zvláštními pojetími života a způsoby myšlení, které jsou vlastní zainteresovaným subjektům a kontextu.

Nedostatek uvedené vlastnosti, která nemusí být nutně předem vyhledávaná (jak naopak u omylu) musí být taková, aby vážně narušila *consortium*.

6. Schopnost plodit. Význam ve skutkové podstatě podvodu. Co se týká vlastnosti schopnost plodit, jurisprudence ji zahrnuje jistě mezi vlastnosti, které mohou narušit manželský život, jestliže v předmanželském období nebyla úplná upřímnost ve sdělování nemocí prodělaných v dětství, které mohly narušit plodnost subjektu.

Jedná se o objektivní vlastnost, v tomto smyslu garantovaná kán. 1084 CIC: *Sterilitas matrimonium nec prohibet nec dirimit, firmo praescription can. 1098.* o tom samém jasně mluví kán. 1055: *Matrimonium indole sua naturali... ad prolis generationem ordinatur.*

Podvod může vycházet i ze třetího (třetiny).

7. Charakteristiky podvodu. Nemusí se nutně jednat o podvod aktivní, může to být i podvod ze zanedbání. V T.E.R. Campanum, 19.12.1994, Silvestri Ponente se uvádí: *Podvod uvedený estorquendum consensus není nutně aktivní, může být i ze zanedbání, kterým se zakrývá nepřítomnost nebo podezření z nepřítomnosti jedné vlastnosti, která byla druhým partnerem vyžadovaná, nebo se zanedbá sdělení těchto informací partnerovi (např. dětské nemoci, operace atd., které mohly narušit schopnost plodit), které mohly vyvolat alespoň podezření na tu vlastnost, která – navíc – musí být schopná narušit consortium vitae coniugalis.*

V tom samém rozsudku se uvádí, že není nezbytné – aby byla přítomna vůle k podvodu za účelem vymámit manželský souhlas – *aby si byli jisti chybějící vlastností (schopností plodit) dostatečně zanedbané, což znamená, že nebyla provedena adekvátní vyšetření pro ověření vlastnosti uvedené vlastnosti, když nastaly události (příušnice, operace atd.), které mohly oprávněně vzbudit obavy z nepřítomnosti této vlastnosti.*

Stejného názoru je Pompedda, v *Studiiích manželského práva* cit., 230.

To samé kritérium se nachází v Burke 25.10.1990 (ARRT, vol. LXXXII, č. 4 str. 723), kde se uvádí: *Uti parere debet consensus vitiat occultatio non cuiusvis qualitatis, sed illis*

tantum quae autodonationi coniugali essentiali sit. Illud „se tradere“ maritali consensu proprium, non exigit (immo exigere non potest) ut quis alteri donet omnes ac singulos aspectos suae vitae ac personae; id quod essentialiter exigit est aspectum coniugabilium donatio.

V tom samém rozsudku se zdůrazňuje, že autentický vztah lásky mezi snoubenci a pak mezi manžely, musí vést k úplnému, vzájemnému otevření se a znalosti, přirozeně v podstatných aspektech manželského darování se.

8. Důkaz. Pro dokázání podvodu jsou užitečná kritéria použitelná pro omyl, se zvláštním důrazem na význam, který snoubenec přikládá dané závažné vlastnosti.

U omylu se požaduje, aby vlastnost určující osobu dle sociálního, duševního a náboženského aspektu atd. byla vyžadována způsobem přímým a hlavním, zatímco u podvodu se vyžaduje, aby nedostatek byl čin, který vážně naruší *consortium totius vitae*.

Ještě k námětu důkazu, je vhodné ověřit vytrvalost snoubence při vyhledávání této vlastnosti. Je vskutku užitečný prozkoumání reakce snoubence na objevení podvodu týkajícího se vlastnosti *de quo*. Vzhledem k tomu se uvádí jeden rozsudek oblastního církevního soudu Latii Romana, coram Scicluna, 10.11.1986, č. 14, v *Jurisprudence italských církevních soudů*, ed. Vaticana 1989, 210.

IN FACTO

9. Omyl uskutečněný ze strany žalobkyně. Zdá se podstatné stanovit především zda byl omyl u Annalisy, a v případě, že ano, jaké měl charakteristiky.

Žaloba o tom uvádí: *Problémy nastaly, když jsme se rozhodli udělat testy plodnosti. Tehdy se projevila krutá realita: David následkem léčby ... se stal sterilním. Svět se mi zhroutil ... Začala jsem se cítit podvedena, ne tolik Davidem, který problém ignoroval, jako jeho rodinou, která pravděpodobně věděla o skutečnosti, že syn nemohl mít děti; proč nám to neřekli před svatbou?* (žaloba).

Annalisa během výslechu potvrdila omyl, do kterého upadla: *Věděla jsem před svatbou, že David prodělal vážnou nemoc a podstoupil periodická vyšetření. Více jsem nevěděla, neznala jsem ani název této nemoci. Když jsem se snažila dozvědět něco více o této nemoci, nedostala jsem žádnou odpověď ... David sám mi jasně zakázal mluvit o této nemoci s jeho rodiči... Davidova rodina ani sám David mi nikdy neřekli, že by nemoc v budoucnu mohla způsobit problémy se schopností plodit* (3/4).

Žalovaný, i když se nedostavil, vyjádřil své stanovisko v dopise zaslaném soudu, ve kterém uznává pravdivost obsahu žádosti Annalisy. David chce upřesnit, že rodiče jistě nevěděli o neschopnosti plodit (Akta, dopis 03.03.2001). K tomuto bodu se vrátíme později, zde stačí upřesnit, že David, který se rozhodl nedostavit se k soudu (ale dostavil se, v postoji spolupráce, ke znalci: srov. úvod znaleckého posudku) uznává, že Annalisa před svatbou a ještě rok po ní nevěděla o jeho neschopnosti plodit.

Svědkové, všichni plně důvěryhodní a velmi seriózní při líčení, potvrdili okolnost, včetně Davidovy matky, která zasluhuje zvláštní kapitolu týkající se upřímnosti, ale v tomto bodě se jeví důvěryhodná (*pro mladé to byla velká bolest – zpráva o Davidově sterilitě – protože, opakují, věřím, že toužili po rodině obdařené dětmi*) (12/5).

Co se týká případu sterility, žalující strana (a následně i znalecký posudek) ji připisuje vážné nemoci, kterou David prodělal v době dospívání, Hodgkinův lymfomu, a přesněji následně chemoterapii; což bylo odhaleno ze strany nemocničního lékaře, který Davida léčil, když se dostavili do nemocnice pro informace, v důsledku zprávy o sterilitě, která vyšla najevo při speciálních vyšetřeních. (výp. Žalobkyně, 3/6).

10. Charakteristiky o ignorované vlastnosti. Annalisa tedy nevěděla o absolutní a nevratné sterilitě Davida.

Ale jak Annalisa u partnera vyžadovala tuto vlastnost?

Na výzvu níže podepsaného obhájce, žaloba – přesně a úplně vyšetřena – umožnila, aby se objasnilo, že vlastnost schopnost plodit byla Annalisou přímo a hlavně vyžadována.

Ověřme kroky učiněných výsledků.

Žalující strana uvádí: *Rozhodnutí – o manželství – bylo učiněno společně, i když jsem to byla snad já, kdo hlavně povzbuzoval k tomuto kroku, protože jsem toužila se vdát a mít děti (3/5).*

Pak upřesňuje, že si oba přáli mít děti.

Následně na otázku ex offa (*Měla jste vždy, a od kdy, vroucí touhu mít děti?*), odpoví: *vždy, protože já chápu manželství jen ve spojení s dětmi. Manželství bez dětí nemá pro mě smysl. Děti jsem měla vždy velmi ráda.*

Na následující otázku ex offa, odpoví: *i když jsem ho měla ráda, nikdy bych si jej nevzala, i kdybych se tuto věc dozvěděla na poslední chvíli, protože, jak jsem řekla, děti jsou pro mě v manželství podstatné.*

Všichni svědkové potvrzují důležitost jakou měly pro Annalisu děti. Rodiče Annalisy shodně potvrzují: *Má dcera, již před manželstvím, vždy velmi toužila mít děti (Ivano Barbieri, otec, 4/4).* Pak níže uvádí: *Vím, že na naléhání mé dcery, která chtěla děti za každou cenu, David podstoupil spermatické testy, ze kterých vyplynulo, že je sterilní... (4/6).* Luana Bordin, matka Annalisy přidává užitečnou podrobnost: *má dcera chtěla, abych uschovala pohádkové knihy, které jsem jí čítávala, aby je pak mohla číst svým dětem (5/4).* Oba rodiče na otázku obhájce ex offa s jistotou prohlašují, že Annalisa by si Davida nevzala, kdyby věděla, že s ním nemůže mít děti (Ivano Barbieri, stání 4; Luana Bordin, stání 5).

Ne jinak přítelkyně Chiara Terenzio, která uvádí přesné a objasňující okolnosti týkající se významu, která Annalisa přikládala plodnosti: *V dubnu 1995 jsme já, můj manžel a naše děti strávili jeden týden s Annalisou a Davidem... Při té příležitosti jsem viděla, že Annalisa velmi zhubla a pochopila jsem, že něco nebylo v pořádku. Zeptala jsem se jí, zda její starosti nejsou nějakým způsobem vázány na nepřítomnost dětí... Annalisa mi řekla, že nemůže o této věci mluvit, protože to David nechťěl... V roce 1999, myslím, že v září mi Annalisa plačíc telefonovala a řekla, že mi může odhalit tajemství. Vyprávěla mi celou bolestnou skutečnost testů, které David podstoupil, a ze kterých vyplynula jeho sterilita, způsobená chemoterapeutickou léčbou, kterou podstoupil jako chlapec... (6/5-7).*

Na otázku ex offa, odpoví: *myslím, že Annalisa by si Davida vůbec nevzala, i když jej měla ráda. (ib.).*

Italo Mangini, manžel Chiary Terenzio, potvrzuje výpověď své ženy. Oba pak sdělují jednu okolnost užitečnou pro pochopení hloubky dramatu, který Annalisa prožila, a potvrzuje důležitost, jakou měly pro ni děti. *Já i moje žena jsme si v dubnu 1995 všimli, že byli mezi nimi vážné problémy, když jsme strávili jeden týden jako jejich hosté v Arcevíi (AN). Já i moje žena jsme měli nějaké pochybnosti v tomto směru již jeden rok předtím, kdy si koupili velkého psa, kterému věnovali opravdu přehnanou pozornost. Jejich chování vůči psu bylo tak nenormální, že někteří přátelé je ještě dnes nazývají „přátelé z Pesara s velkým psem“ (7/5).*

Také Mangini, stejně jako ostatní svědci odpovídá na otázku, zda by si Annalisa stejně vzala Davida, kdyby věděla o jeho sterilitě: *myslím, že by to bylo velkou překážkou. Přikláním se k tomu, že ne (7/ex offa.).*

Také přítelkyně Agata Serio, i když Annalisu poznala až když bylo její manželství ve vážné krizi, dobře si vzpomíná na náklonnost, kterou měla Annalisa vůči dětem (9/5-6)

a potvrzuje, že z toho co mohla vidět a poznat, kdyby Annalisa před sňatkem věděla o tom, že David nemůže mít děti, určitě by si ho nevezala ...protože její touha po mateřství byla palčivá a děti byly pro ni nejdůležitější věc v manželství (7/ex offo).

Svědčce pak dodává jednu důležitou věc: *také hned po manželské rozluce poznala jiného muže, se kterým chtěla hned mít dítě.* (ib.).

Co se týká vlastnosti *de quo* byla pochopena přímým a hlavním způsobem, to nám zvláště potvrzuje svědkyně Francesca Falciani, psychologka a psychoterapeuta.

Během psychoterapeutických rozhovorů *velmi jasně vyplynulo, že její stav deprese a starostí byl způsoben situací, která vznikla v manželství po odhalení manželovy neplodnosti...také jasně vyšel silný najevo mateřský sklon Barbieri a její vášnivé přání mít děti, protože považovala děti za podstatné pro manželství a život ženy. Annalisa byla tedy silně motivována mít děti přirozenou cestou ve zdravém páru, a to, co nemohlo být slučitelné s její situací, je podle mého názoru, kdyby věděla dříve o jeho neschopnosti plodit, i když cítila k Davoliu určitou náklonnost, určitě by si jej nevezala.* (zasedání 8).

Z prohlášení žalující strany a svědků jasně vyplývá, že vlastnost plodit žila Annalisa Barbieri způsobem přímým a hlavním, když se chystala ke svatbě; opravdu všichni svědkové potvrzují, že i když měla snoubence ráda, kdyby věděla o jeho sterilitě dříve, nevezala by si ho.

11. Okolnosti. Ke kostře a doplnění důkazu, jak potvrzují v části právo, nauka a jurisprudence přiznávají zvláštní hodnotu okolnostem.

Již jsme vzpomněli okolnosti, které se týkaly Annalisy, když byla dítě a její zvláštní tíhnutí k mateřství (svědkyně Bordin; svědkyně Falciani); tak se jeví významný pokus zaplnit prázdné místo získáním velkého psa a přemrštěná pozornost, kterou mu věnovali (svědek Mangini; výpověď žalobkyně).

Jedna důležitá okolnost se také nachází v depresi, do které se žalobkyně dostala následkem zprávy o sterilitě, jak uvádí svědkyně Falciani (zasedání 8).

Dále se jeví důležité, také na konci šetření o případné existenci podvodu, žádost žalovaného a jeho rodiny, přistoupit k umělému oplodnění semenem dárce.

Okolnost je žalobkyní vzpomenua ve výpovědi. *David pokračoval v naléhání (návrhu na umělé oplodnění), ale já jsem o tom nechtěla nic vědět. Následkem tohoto naléhání jsem upadla do depresivního stavu (3/7).*

Svědkové potvrzují. V tomto bodě se nalézají objasňující podrobnosti. Například, otec žalobkyně, Ivano Barbieri, vzpomíná že *Davidovi rodiče, aby věc zakryli, říkali přátelům a příbuzným, že manželé nemají děti, protože je to Annalisa, kdo je nechce.*

Ještě jasněji uvádí svědkyně Terenzio, která zná okolnost z vyprávění žalobkyně: *Řekla mi také, že Davidovi rodiče nabídli, jako pomoc umělé oplodnění, které ona kategoricky odmítla. Následkem jejího odmítnutí ji tcháni „otočili omeletu“, řekli, že je to ona, kdo nechce děti.* (6/5-7).

Konečně se nezdá neúčinné připomenout, že Annalisa, poznala muže, se kterým hned po rozluce (jejíž soudní stání se uskutečnilo 25 října 1999), má dceru, Lauru, narozenou 8. září 2000.

12. Podvod. V tomto bodě je vhodné vyšetřit, zda omyl, do kterého se žalobkyně dostala – který ve zprávě níže podepsaného obhájce je zvážení jedné vlastnosti partnera hlavně a přímo vyžadované – bylo stanoveno jako podvod.

Je vhodné především upřesnit že, v tomto našem případě, jestliže se jedná o podvod, je podvod od třetí osoby, a přesněji od rodičů žalovaného. Opravdu, velmi správně, žalující strana nikdy ani nevyšlovala hypotézu, že to byl podvod, protože pro ni podvod, který se stal pocházel od manžela.

Opravdu, jak v žalobě tak ve výpovědi, Davoliovi přisuzuje naprostou důvěru. Příznačné je vyprávění o vyniknutí pravdy ohledně Davidovi neplodnosti (k níž došlo náhodou, možná pro malou citlivost lékaře ortopéda, který když četl zdravotní kartu Davolia, odhalil manželům vzrušující pravdu – srov. 3/6).

Naopak samotná žalující strana, na rozdíl připisuje odpovědnost Davidovým rodičům. Uvádí: *Výsledkem spermatických testů byla totální neplodnost Davida. S těmito výsledky, stále na mé naléhání, jsme se já a můj manžel odebrali k lékaři, který léčil Davida, když byl chlapec a který jej vystavil léčbě, která jej nakonec učinila sterilním. Při té příležitosti nám dotyčný lékař řekl, že když David ve věku 13/14 let onemocněl, rodiče podepsali zplnomocnění k chemoterapeutické léčbě svého syna, léčbě, která mohla způsobit sterilitu. Proto jsem došla k názoru, že Davidovi rodiče věděli, že z našeho manželství nevzejdou děti.* (ibid.).

Jak uvádí výše strana žalovaná, i když ujišťuje, že Annalisino vyprávění je pravdivé (a tedy z něj vychází i když vypráví o rozhovoru s lékařem nemocnice, o kterém jsme nyní mluvili) rozhodně popírá, že by rodiče věděli o jeho sterilitě.

I jeho matka, Clea Cassani, událost popírá. Otec, Paolo Davolio, předvolaný ex offo jako matka, se ze zdravotních důvodů, jak uvedla, k výsledku nedostavil (srov. svědectví notáře z 01.02.02).

Co se týká výpovědi paní Cassani, níže podepsanému obhájci se jeví, že ona sama je velmi útržkovitá, a snad chce zakrýt hořkou a nepohodlnou pravdu. Na příklad uvádí, že si nepamatuje, že byla žádána o schválení k léčbě. Vzpomíná si však, že jí lékaři řekli, že ozařovací léčba byla učiněna s veškerou obezřetností, aby nedošlo k poškození synovy schopnosti plodit (12/3).

Není nutné pokračovat dále: zajisté události vyprávěné Davidovou matkou jsou velmi dramatické.

Na druhé straně je vidět, že by bylo velmi těžko obdržet potvrzení jedné události (podvodu), který, i dnes, by mohl mít nekontrolovatelné následky především ve vztahu k synovi.

Jak je uvedeno výše, pokus o umělé oplodnění dárce se přiklání k pokusu zakrýt bolestnou pravdu a možná i nedůvěru ve vztahu rodiče-děti. V tomto bodě nezapomínejme, že rodina Davolio byla velmi uzavřená a rezervovaná (výp. Žalobkyně, 3/3; výp. Ivano Brabieri, 4/2).

Důležitý je znalecký posudek znalce vyjádřeného z pověření předsedy.

Znalec především uvádí, že léky použité v tomto našem případě, *jsou všechny schopny mechanismy buněčné replikace způsobit smrt samotné buňky* (odpověď na první otázku). Dále uvádí že, *spojení radioterapie s polichemoterapií geometricky násobí toxicitu zárodečných buněk, spojení tedy působí skoro nevyhnutelně azoospermii* (odpověď na čtvrtou otázku).

Co se týká možnosti, že rodiče byli informováni, znalec, po mnoha úvahách, potvrzuje, že není možné učinit apoditický závěr, že rodiče Davolia byli informováni o možných a zvláštních následcích chemoterapie na plodnost syna, tak se také analogicky *nemůže učinit závěr, že tyto rozhovory nebyly učiněny, zdá se spíše pravděpodobné, že v globálním informačním přístupu k problému chemoterapie se lékaři alespoň zmínili o negativních účincích na budoucí plodnost syna* (odpověď na pátou otázku).

Níže podepsaný obhájce uzavírá, že takováto pravděpodobnost může vést podvedeného k obvinění rodičů Davolia, alespoň formou zanedbání.

Měli alespoň seznámit mladou snoubenku s tím, že jejich syn byl zasažen Hodgkinovým lymfomem, velmi vážnou nemocí, která byla léčena chemoterapií a radioterapií. Jestliže také, ale ve znalecké zprávě se uvádí, že pravděpodobnější je opak, lékaři je

neinformovali o velmi pravděpodobných následcích na systém plodnosti, nebo jestliže taková zpráva se přešla jako druhotná z důvodu závažnosti celkové situace, povinností pánů Davolio a Cassani bylo informovat snoubenku alespoň o přítomnosti nemoci.

Mohla by se otevřít také další kapitola: ale byl Davidovi znám alespoň název nemoci? Bohužel vyšetřování to s jistotou neozřejmilo. Teoreticky se zdá obtížné, že by neznal alespoň jméno, přesto výpovědi Annalisy se zmiňují o opaku, což znamená, že ani David neznal přesně jakou nemocí byl zasažen! Ale jestliže je to tak přehnaně ochranné chování rodičů Davolia se jeví na patologické hranici a ještě vážněji v celkové situaci, jež se zabýváme.

Tedy, událost se jeví potvrzená samotným obžalovaným, Annalise byl zamlčen dokonce název nemoci (aby se nemluvilo o léčbě!). *Když jsem se snažila dozvědět něco více o této nemoci, nedostala jsem žádnou odpověď; nikdy jsem o tom s budoucími tchány nemluvila, protože mi David výrazně zakázal mluvit s jeho rodiči o těchto otázkách.* (výp. Žalobkyně, 3/4).

V tomto velkém nedostatku, se nachází především celý podvod spáchaný rodiči Davida, ještě před ujištěním o znalosti vyvolané sterility. A tento nedostatek, solidarita rodiny dokonce v názvu nemoci, která postihla chlapce, umožňuje oprávněně předpokládat, že se chtělo zabránit otázkám, které se vši pravděpodobností, by „vyhodili do vzduchu“ svatbu. Jestliže by Annalisa opravdu znala o jakou nemoc se jedná, ona sama by, vzhledem k tomu po dětech – a projevila to velmi dobře! – by se mohla ptát po následcích.

Ale naopak, bylo jí to zamlčeno – lstivě, nemůže to být jinak – že snoubenec byl postižen nemocí, která, jak nás o tom informuje zpráva znalce, byla léčena léky, které usmrtily všechny bez rozdílu buňky, i ty reprodukční.

Kromě toho, událost zamlčení i názvu, nám právě naznačuje, že věděli o následcích aplikované léčby, a právě proto úmyslně zabránili každé zprávě, která by mohla zalarmovat mladou snoubenku.

Možná z důvodu snahy ochránit syna, tyto rodiče spáchali velkou škodu.

Rebus sic stantibus, určitě se nemohlo myslet, že v případě žádosti o neplatnost manželství, by přišli říci jak se věci opravdu měly!

Jurisprudence, jak je nazváno v části práva, mluví o podvodu z nedbalosti a uvádí případy, které se hodí k projednávanému případu.

Tedy, na závěr, považujeme za závažné i podvodné chování rodičů žalovaného, především v tom, že zanedbali jméno vážné nemoci, kterou měl jejich syn a aplikované léčby, za druhé, protože velmi pravděpodobně znali možné následky samotné léčby.

Že se jedná o vlastnost, která mohla vážně narušit manželské soužití, bylo jasně prokázáno v průběhu procesu.

Z výše uvedených důvodů, níže podepsaný obhájce

ŽÁDÁ

Aby církevní soud (*omissis...*) prohlásil manželství Annalisy Barbieri a Davida Davolio za neplatné z důvodu omylu jedné vlastnosti vyžadované žalující stranou přímo a hlavně, ve smyslu zákona 1097, §2 CIC a taktéž z podvodu spáchanému žalující straně, ve smyslu zákona 1098 CIC.

..., 7. ledna 2003.

Advokát (*omissis ...*)

☞ Dekret o směně obhájce a námitek (07.01.2003)

RESTRICTUS RESPONSIONIS PRO ACTRICE
BARBIERI ANNALISA

Po přečtení připomínek obhájce svazku, níže podepsaný obhájce má za užitečné sdělit soudnímu kolegiu některá upřesnění v

PRÁVU a IN FACTO

1. Obhájce svazku tvrdí, že neexistuje jistý výsledek při prokazování omylu na žalující straně, a jak její reakce, když se dozvěděla o manželově sterilitě, bylo normální chování, které trvalo ještě čtyři roky a po této době se manželské soužití dostalo do krize.

Nicméně četba kontextu výpovědí není taková. Zajisté je vhodné číst celý spis procesu a z kontextu nevybírat věty nebo slova.

K způsobu četby výpovědí stran a svědků.

Rotální jurisprudencce souhlasí s tím, že výpovědi stran a svědků musí být vyšetřovány v kontextu, zhodnotit všechny prvky, bez toho, aby se vybíraly části samotných výpovědí a nezůstání v *cortice verborum*.

Jestliže pak by vznikly pochybnosti, výpovědi musí být porovnány s ostatními a zahrnuty do kontextu (význam?), s uvážením času a místa.

K tomu viz následující pasáž z kauzy Palestro, Romana, 05/04/1989, v RR Dec, vol. LXXXI, str. 238: *In perpendendis partium testimoniumque depositionibus haud sistendum est in cortice verborum vel in peculiari modo sese exprimendi cum magis, ex toto complexu, significatio et substantia depositionis necnon mens simultantis considerari debeant ad eius prevalentem voluntatem in nuptiis ineundis investigandam. Praetermitti enim non potest quod modus communis loquendi, in cuius plicis aliquando mens deponendis invenitur, haud semper convenit cum principiis giuridicis, testibus vel partibus ignotis.*

Si quae exurgant difficultates ex modo loquendi desumptas, comparatio cum toto complexu actorum instituenda est, circumstantiis temporis et loci consideratis, utrum enarrata convenient necne cum probationibus iam acquisitis, debita attentione omnibus pensitatis, conlatis certis gestis et actis indubiae significationis, quibus omnibus vera intentio simulantis manifesta appareat.

Jestliže se výpovědi čtou tak, jak učí jurisprudencce, je snadné upozorovat jak svědkyně Serio vzpomíná že: *Když jsem je poznala, žili ještě spolu, ale byli v hluboké krizi* (str. 100, 5-6). A to, jak je poznamenáno, nezávisle na faktu, jestli navštěvovali nebo ne taneční kurzy (ale událost se jeví jinak než v zaprotokolování: 9/2). Doktorka Falciani, která není přítelkyní (jak uvádí D.V.), ale psychoterapeutka, vzpomíná: *během psychoterapeutických sezení s Ananlisou, velmi jasně vyplynulo, že její stav deprese a starostí byl způsoben situací, která vznikla v manželství po odhalení manželovy neplodnosti... vášnivě toužila mít děti, protože je považovala za podstatné pro manželství a život ženy* (zasedání 8).

Proto, když žalobkyně v žalobě uvádí, že se snažila překonat krizi a nezatěžovat Davida svým problémem, toto ukazuje na její osobní a obětavé, ale počáteční, rozpoložení duše, ne reálnou situaci činu. Vskutku potvrzuje, dále ve větě citované v D.V., že: *tato zpráva*

však způsobila mezi námi rozkol, který se časem prohluboval, až se stal nevyřešitelným (žaloba).

Pro další vysvětlení k tomuto bodu se vrátíme k *restrictus*, kde jsou uvedeny body charakterizující omyl a zanedbanou vlastnost (body 10 a 11 v *FACTO*), zdůrazňující následky.

Protože pak D.V. uvádí, že vědomí o manželově sterilitě Annalise nezpůsobilo negativní následky, nebylo řečeno, když všichni svědkové, ale především ona sama uvádí opak. Všimněme si, že také žalovaná strana, uplatnila pravdu jak je uvedeno v žalobě (dopis 03.03.01), to uznává.

2. Co se týká podvodu, D.V. potvrzuje, že žalující strana neposkytuje důkaz, že by podvodný skutek byl spáchán rodiči žalované strany za pouhým a jediným účelem uzavření manželství (závěr bodu 12 Námitky D.V.).

K protestu: viz jak je uvedeno v *restrictus*. Zde se považuje za důležité upřesnit, že kán. 1098 CIC neříká, že podvod musí být uskutečněn za *pouhým a jediným účelem* .. ale *ad obtinendum consensusum* ... Tedy zákon žádá, aby byl prokázán účel získání manželského souhlasu.

A že, v případě, kterým se zabýváme, výsledek byl tento, nezdá se, že by byly pochybnosti: jak strana žalující, tak i svědkové jasně uvádí že ... *i když jsem ho měla ráda, nikdy bych si jej nevzala, i kdybych se tuto věc dozvěděla na poslední chvíli, protože, jak jsem řekla, děti jsou pro mě v manželství podstatné.* (výp. Žalobkyně, 3/7).

A Annalisa nikdy nezatajuje tuto svou touhu, možná silnější – i ve vyjádření – než u jiných děvčat. *Má dcera, již před manželstvím, vždy velmi toužila mít děti* – uvádí otec žalobkyně (4/4).

Na připomínku níže podepsaného obhájce nemusí být poskytnut další důkaz. Nejedná se o zapomenutí (jistě nemoci a léčby, a velmi pravděpodobně i o výsledek léčby, jak vyplývá z *restrictus*), a výsledkem by bylo neuskutečnění svatby: účel byl splněn, a jednalo se o manželský cíl syna. Jurisprudence (ta, která je uvedena v *restrictus*) nezdá se, že žádá další údaje vzhledem k těm, které jsou již uvedeny.

Z důvodu výše uvedených motivů se církevní soud žádá (*omissis* ...) o kladnou odpověď na uvedené pochybnosti.

..., 16.01.03

Adv. (*omissis*...)

----- konec první části -----

Jednotlivé úkoly po prostudování akt kauzy:

Pro soudce:

a) Vyšetřování v kauze, bylo vedeno vhodným směrem neboli byl správně stanoven předmět sporu, nebo se měl stanovit jiný? Jaké jiné řešení navrhuje?

b) Zeptal se soudce auditor na všechno podstatné? Otázky, které byly položeny, byly jasně, nezávadějící? Co byste jako auditor k otázkám přidal nebo se ještě zeptal? Počet a kvalita svědků byla dostačující?

c) Ustanovený znalec odpověděl na vše podstatné, co se týká řízení? Jak splnil svěřený úkol? Považujete otázky jemu položené za dostačující?

d) Máte nějaké další připomínky k procesní a důkazní stránce řízení?

e) K jakému rozhodnutí v řízení o neplatnosti výše uvedeného manželství jste došel? Afirmativní nebo negativní? Na základě jakých právních i skutkových argumentů? Jaké je Vaše konečné resumé?

Pro obhájce svazku a ochránce spravedlnosti?

- a) Vyšetřování v kauze, bylo vedeno vhodným směrem neboli byl správně stanoven předmět sporu, nebo se měl stanovit jiný? Jaké jiné řešení navrhuješ?
- b) Bylo dostatečně zajištěno právo na obhajobu strany nežalující? Měl obhájce svazku v kauze požadovat ještě jiné důkazy? Snažili se soudci opravdu věrně najít pravdu o platnosti manželství, nebo se nechali bezdůvodně „naklonit“ podle předložené hypotézy žalobce, aby si třeba usnadnili práci?
- c) Máte nějaké další připomínky k procesní a důkazní stránce řízení?
- d) K jakému rozhodnutí v řízení o neplatnost výše uvedeného manželství jste došel? Chtěl byste ještě něco doplnit nebo i změnit na *animadversiones* obhájce svazku?

Pro obhájce strany?

- a) Mohl něco více udělat obhájce strany pro získání důkazů?
- b) Co byste přidali k votu obhájce svazku?
- c) Máte nějaké další připomínky k procesní a důkazní stránce řízení?